

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRO 2007 M. BALANDŽIO 2 D. ĮSAKYMO NR. ISAK-587 „DĖL MOKYKLŲ, VYKLANČIŲ BENDROJO UGDYMO PROGRAMAS, VEIKLOS IŠORINIO VERTINIMO ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2018 m. gruodžio 3 d. Nr. V-962
Vilnius

1. Pakeičiu Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. ISAK-587 „Dėl Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir išdėstau jį nauja redakcija (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad Nacionalinė mokyklų vertinimo agentūra (direktorius Vidmantas Jurgaitis) per 5 darbo dienas nuo šio įsakymo įsigaliojimo dienos pateikia švietimo ir mokslo ministrui tvirtinti Bendrojo ugdymo programas vykdančių mokyklų, kuriose 2019 metais bus atliekamas veiklos visuminis išorinis vertinimas, atrankos kriterijų projektą ir Bendrojo ugdymo programas vykdančių mokyklų, kuriose 2019 metais bus atliekamas veiklos visuminis išorinis vertinimas, sąrašo projektą, parengtą pagal iki šio įsakymo įsigaliojimo, galiojusio Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo 14.1 papunktį, 2018 metais pateiktus sąrašus (paraiškas).

Švietimo ir mokslo ministrė

Jurgita Petrauskienė

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. ISAK-587
(Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo
ministro 2018 m. gruodžio 3 d. įsakymo
Nr. V-962 redakcija)

MOKYKLŲ, VYKLANČIŲ BENDROJO UGDYMO PROGRAMAS, VEIKLOS IŠORINIO VERTINIMO ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašas (toliau – tvarkos aprašas) nustato mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas (toliau – mokyklos), veiklos išorinio vertinimo (toliau – išorinis vertinimas) sampratą, išorinio vertinimo organizavimą ir vykdymą, apeliacijų teikimą ir jų nagrinėjimą.

2. Šiuo tvarkos aprašu savo veikloje vadovaujasi Nacionalinė mokyklų vertinimo agentūra (toliau – Agentūra), vertintojai, mokyklos, savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos (valstybinių mokyklų – biudžetinių įstaigų), savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos arba savivaldybių vykdomosios institucijos ar jų įgalioti asmenys (savivaldybių mokyklų – biudžetinių įstaigų), savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos (dalyvių susirinkimai) (valstybinių ir savivaldybių mokyklų – viešųjų įstaigų), savininkai (dalyvių susirinkimai) (kitų mokyklų).

3. Mokyklos veiklos kokybės išorinio vertinimo sistemą sudaro mokyklos įsivertinimas, kuris yra svarbiausias mokyklos veiklos kokybę užtikrinantis veiksnys, ir išorinis vertinimas.

4. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **Vertintojas** – asmuo, nustatyta tvarka atestuotas tam tikrai kvalifikacijos kategorijai (vertintojo, kuriojančio vertintojo ar vadovaujančio vertintojo) ir vykdamas mokyklos išorinį vertinimą;

4.2. **Stažuotojas** – kandidatas į vertintojus, sėkmingai baigęs nustatytą vertintojų teorinio mokymo programą ir dalyvaujantis mokyklos išorinio vertinimo praktiniuose mokymuose;

4.3. Kitos tvarkos apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Formaliojo švietimo kokybės užtikrinimo sistemos koncepcijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. ISAK-3219 „Dėl Formaliojo švietimo kokybės užtikrinimo sistemos koncepcijos patvirtinimo“, vartojamas sąvokas.

5. Išorinis vertinimas vykdomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Valstybinės švietimo 2013–2022 metų strategijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. XII-745 „Dėl Valstybinės švietimo 2013–2022 metų strategijos patvirtinimo“, nuostatomis, kitais bendrąjį ugdymą reglamentuojančiais teisės aktais ir šiuo tvarkos aprašu.

II SKYRIUS IŠORINIO VERTINIMO SAMPRATA

6. Išorinio vertinimo tikslas – skatinti mokyklas tobulėti siekiant geresnės ugdymo(si) kokybės ir geresnių mokinių pasiekimų.

7. Išorinio vertinimo uždaviniai:

7.1. skatinti mokyklos veiklos kokybės ir daromos pažangos įsivertinimą, mokyklos bendruomenės susitarimus dėl veiklos kokybės sampratos ir kokybės gerinimo;

7.2. skatinti mokyklas sudaryti geresnes sąlygas mokiniui ugdytis, tobulėti, siekti pažangos ir aukštesnių rezultatų;

7.3. padėti priimti patikimais duomenimis grįstus sprendimus dėl pagalbos mokykloms;

7.4. skatinti tobulinti esamas ir kurti naujas pagalbos teikimo ir konsultavimo formas mokyklai, mokytojams, mokiniams ir jų tėvams (globėjams, rūpintojams);

7.5. įvertinti mokyklos ir jos savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos (valstybinės mokyklos – biudžetinės įstaigos), savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos arba savivaldybių vykdomosios institucijos (savivaldybės mokyklos – biudžetinės įstaigos), savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos (dalyvių susirinkimo) (valstybinės ir savivaldybės mokyklos – viešosios įstaigos), savininko (dalyvių susirinkimo) (kitų mokyklų) bendradarbiavimo veiksmingumą siekiant geresnės ugdymo(si) kokybės ir rezultatų;

7.6. nustatyti mokyklos veiklos rizikos veiksnius, jų reikšmingumą, teikti rekomendacijas mokyklos veiklai tobulinti;

7.7. teikti informaciją apie mokyklų veiklos kokybę ir skleisti mokytojų, mokyklų, mokyklų savininko teises ir pareigas įgyvendinančių institucijų, dalyvių susirinkimų (savininkų), savivaldybių administracijų veiklos gerąją patirtį.

8. Išorinio vertinimo principai:

8.1. etiškumas – vertintojai vadovaujasi Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės vertintojų elgesio taisyklėmis (1 priedas);

8.2. objektyvumas – vertinant mokyklos veiklos kokybės aspektus sprendimai grindžiami patikimais duomenimis, informacija ir bendru vertintojų komandos susitarimu;

8.3. skaidrumas – vertintojai, mokyklos bendruomenė ir kiti išorinį vertinimą organizuojantys asmenys sutartu laiku dalijasi informacija, analizuoja duomenis, diskutuoja dėl veiklos vertinimų ir veiklos koregavimo;

8.4. kontekstualumas – vertinant mokyklos veiklos kokybę pripažįstamas kiekvienos mokyklos realus socialinis, ekonominis, kultūrinis, technologinis ir pedagoginis kontekstas;

8.5. pažangumas – išorinio vertinimo duomenys sudaro sąlygas koreguoti mokyklos ugdomąją veiklą, gerinti rezultatus, taikyti ugdymo(si) inovacijas, skatinti geresnį mokyklos valdymą ir siekti kiekvieno mokinio pažangos.

9. Išorinis vertinimas yra formuojamasis mokykloje vykstančių procesų vertinimas ir jis gali būti:

9.1. visuminis, kai vertinama visa mokyklos veikla (toliau – visuminis vertinimas);

9.2. teminis, kai vertinama mokyklos veikla gilinantis į švietimo ir mokslo ministro nustatytą aktualią temą (problema, klausimą) (toliau – teminis vertinimas);

9.3. rizikos, kai vykdomas mokyklos veiklos rizikos veiksnių identifikavimas, analizė ir veiklos tobulinimo galimybių numatymas (toliau – rizikos vertinimas).

10. Mokyklos veiklos kokybei įvertinti naudojama 5 įvertinimo lygių (2 priedas) skalė.

III SKYRIUS

IŠORINIO VERTINIMO ORGANIZAVIMAS IR VYKDYMAS

11. Išorinį vertinimą organizuoja Agentūra ir savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija (valstybinės mokyklos – biudžetinės įstaigos), savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija arba savivaldybės vykdomoji institucija ar jos įgaliotas asmuo (savivaldybės mokyklos – biudžetinės įstaigos), savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija (dalyvių susirinkimas) (valstybinės ir savivaldybės mokyklos – viešosios įstaigos), savininkas (dalyvių susirinkimas) (kitų mokyklų).

12. Išorinis vertinimas organizuojamas keturiais etapais:

12.1. pasirengimas;

12.2. vertinimas mokykloje;

- 12.3. vertinimo apibendrinimas, ataskaitos rengimas ir jos derinimas su mokykla;
- 12.4. galutinės išorinio vertinimo ataskaitos parengimas, pateikimas ir paskelbimas.
- 13. Agentūra, organizuodama išorinį vertinimą, atlieka šias funkcijas:

13.1. rengia vertintojų atrankos ir atestavimo taisyklių projektą ir teikia tvirtinti švietimo ir mokslo ministru;

13.2. vykdo vertintojų atranką, mokymus ir atestavimą, rengia dokumentus, būtinus šiai veiklai atlikti;

13.3. pagal švietimo ir mokslo ministro nustatytus atrankos kriterijus, rengia ir iki einamųjų metų spalio 1 d. teikia švietimo ir mokslo ministru tvirtinti vienerių kalendorinių metų visuminio, teminio ir rizikos vertinimo mokyklų sąrašų projektus. Švietimo ir mokslo ministras gali nustatyti ir kitus teminio ir rizikos vertinimo mokyklų pateikimo vertinimui terminus, bet ne vėliau kaip 3 mėnesiai iki vertinimo pradžios;

13.4. sudaro mokyklų vertinimo tvarkaraščius,

13.5. formuoja vertintojų komandas;

13.6. nustato išorinio vertinimo ataskaitų formas ir kitus dokumentus, reikalingus išorinio vertinimo veikloms organizuoti ir vykdyti;

13.7. skelbia vadovaujančiojo vertintojo ir Agentūros direktoriaus ar jo įgalioto kito Agentūros darbuotojo pasirašytas išorinio vertinimo ataskaitas Agentūros interneto svetainėje, Švietimo valdymo informacinėje sistemoje (toliau – ŠVIS), pasibaigus tvarkos aprašo VII skyriuje nustatytam apeliacijos teikimo ar nagrinėjimo terminui, jei ji buvo pateikta;

13.8. apibendrina duomenis, fiksuoja informaciją apie mokyklų gerąją patirtį, inicijuoja gerosios patirties sklaidą.

14. Savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija (valstybinės mokyklos – biudžetinės įstaigos), savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija arba savivaldybės vykdomoji institucija ar jos įgaliotas asmuo (savivaldybės mokyklos – biudžetinės įstaigos), savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija (dalyvių susirinkimas) (valstybinės ir savivaldybės mokyklos – viešosios įstaigos), savininkas (dalyvių susirinkimas) (kitų mokyklų) inicijuoja, planuoja ir organizuoja išorinį vertinimą įsteigtose mokyklose:

14.1. suderinę su mokyklų vadovais iki einamųjų metų birželio 1 d. sudaro ir teikia Agentūrai siūlomų vertinti (visuminio, teminio ir (ar) rizikos) mokyklų sąrašus (paraiškas) vieneriems metams. Švietimo ir mokslo ministras tvarkos aprašo 13.3 papunktyje įvardytu atveju gali nustatyti kitą siūlomų vertinti (teminio ir (ar) rizikos) mokyklų sąrašų pateikimo Agentūrai terminą;

14.2. konsultuoja ir teikia reikalingą pagalbą mokyklai jai įsivertinant iki išorinio vertinimo ir po jo;

14.3. stebi ir analizuoja mokyklos veiklą po išorinio vertinimo, kryptingai padeda tobulėti;

14.4. jeigu mokyklos išorinio vertinimo metu bent vienas veiklos aspektas (rodiklis, tema) buvo įvertintas 1 arba N, arba dominavo 2 lygio įvertinimai, sistemingai stebi mokyklos veiklos kaitą, kaupia duomenis ir po metų raštu pateikia Agentūrai susistemintą informaciją ir išvadas apie mokyklos padarytą pažangą. Pranešimas pridedamas prie mokyklos išorinio vertinimo ataskaitos.

15. Mokyklos vadovas, dalyvaudamas išoriniame vertinime:

15.1. gavęs pranešimą apie planuojamą išorinį vertinimą, informuoja mokyklos bendruomenę;

15.2. supažindina mokyklos bendruomenę su išorinio vertinimo paskirtimi, principais, organizavimo mokykloje tvarka;

15.3. siunčia vadovaujančiajam vertintojui sutartu laiku savaitinį pamokų, neformaliojo švietimo, klasės valandėlių (jei tokios vyksta) ir kitų renginių tvarkaraštį, naujausią informaciją apie įsivertinimą ir įsivertinimo išvadas, mokyklos strateginį planą, paskutinių dvejų metų mokyklos veiklos planus, mokinių pasiekimų, pažangos ir mokinių pasiekimų tyrimų duomenų apibendrintą informaciją, einamųjų mokslo metų mokyklos ugdymo planą arba pateikia nuorodą, kur minėtą informaciją galima rasti interneto erdvėje, kontekstinę ir kitą informaciją apie mokyklos veiklą pagal pateiktą klausimyną;

15.4. suderinęs su mokytojais, gali teikti vadovaujančiajam vertintojui rekomenduojamą stebėti pamokų, veiklos ar renginių sąrašą (kiekvieno mokytojo po vieną);

15.5. sudaro sąlygas mokyklos bendruomenei ir vertintojams bendradarbiauti;

15.6. supažindina vadovaujantįjį vertintoją su mokyklos socialiniu–ekonominiu, kultūriniu, technologiniu ir pedagoginiu kontekstu, mokykloje vykdomu įsivertinimu;

15.7. gavęs išorinio vertinimo ataskaitos projektą, supažindina su juo mokyklos tarybą, pavaduotojus, padalinių vadovus, mokytojus ir kitus mokyklos darbuotojus, ugdančius mokinius ir teikiančius pagalbą mokiniams ir jų tėvams (globėjams, rūpintojams) ir per 5 darbo dienas raštu gali pateikti mokyklos mokinių, savo ir pavaduotojų, mokytojų, kitų mokyklos darbuotojų ir mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) komentarus, argumentus vadovaujančiajam vertintojui. Mokyklos bendruomenės komentaras pridedamas prie išorinio vertinimo ataskaitos;

15.8. inicijuoja išorinio vertinimo išvadų pateikimą tėvams (globėjams, rūpintojams) ir mokiniams;

15.9. numato per 30 darbo dienų nuo išorinio vertinimo ataskaitos gavimo dienos veiklos tobulinimą ir informuoja savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją (valstybinės mokyklos – biudžetinės įstaigos), savivaldybės vykdomąją instituciją ar jos įgaliotą asmenį (savivaldybės mokyklos – biudžetinės įstaigos), savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją (dalyvių susirinkimą) (valstybinės ir savivaldybės mokyklos – viešosios įstaigos), savininką (dalyvių susirinkimą) (kitų mokyklų);

15.10. naudoja įsivertinimo ir išorinio vertinimo rezultatus planuodamas ir tobulindamas mokyklos veiklą.

16. Mokyklos mokytojai, dalyvaudami išoriniame vertinime:

16.1. informuoja mokyklos vadovą, kokią vieną pamoką, renginį ar kitą veiklą galėtų stebėti vertintojai vertinimo mokykloje metu;

16.2. sudaro sąlygas vertintojams stebėti ugdymo procesą;

16.3. pateikia ugdymo procesą stebėsią vertintojui trumpą kontekstinę informaciją apie pamoką (temą ir uždavinius), klasės mokinius (specialiųjų ugdymosi poreikių, elgesio problemų turinčius ir kitus mokinius) bei kitą mokytojo nuožiūra svarbią informaciją;

16.4. per 3 darbo dienas nuo išorinio vertinimo ataskaitos projekto gavimo dienos susipažįsta su ataskaitos projektu ir gali pateikti savo komentarus mokyklos vadovui;

16.5. per 30 darbo dienų nuo išorinio vertinimo ataskaitos gavimo dienos teikia siūlymus dėl mokyklos veiklos tobulinimo.

IV SKYRIUS

VISUMINIO VERTINIMO VYKDYMAS

17. Visuminio mokyklos vertinimo metu, vadovaujantis Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės visuminio vertinimo rodikliais (3 priedas), stebima visa mokyklos veikla.

18. Išorinį vertinimą mokykloje vykdo Agentūros sudaryta vertintojų komanda, kuri formuojama vadovaujantis Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės visuminio išorinio vertinimo planu (4 priedas). Vertintojų komandos darbą koordinuoja vadovaujantysis vertintojas, kuris prieš 4 savaites iki vertinimo pradžios susisiekiama su mokyklos vadovu ir susitaria dėl keitimosi informacija ir apsilankymo mokykloje prieš vertinimą.

19. Vertinimo savaitės metu vertintojai stebi ugdymo procesą (tam skiria ne mažiau kaip 75 procentus darbo mokykloje laiko, stebimų veiklų ir (ar) pamokų tvarkaraščiai mokyklai neskelbiami), renka duomenis apie mokyklos veiklos kokybę pagal Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės visuminio vertinimo rodiklius (3 priedas). Informaciją ir analizuojamus duomenis fiksuoja Ugdymo(si) veiklos (pamokos) stebėjimo formoje visuminiam vertinimui (5 priedas) ir vertintojo užrašuose.

20. Stebima kiekvieno mokytojo veikla. Per vieną dieną stebima ne daugiau kaip 50 procentų vieno mokytojo pamokų ar kitokios veiklos, išskyrus tuos atvejus, jei mokytojas pageidauja daugiau. Po kiekvienos stebėtos ugdymo(si) veiklos (pamokos) ar kitos veiklos nurodo mokytojui ne mažiau kaip 3 stipriuosius ir ne daugiau kaip 2 tobulintinus veiklos aspektus. Mokytojo pageidavimu išsamiau ugdymo(si) veiklas (pamokas) aptarti galima vertintojo ir mokytojo sutartu laiku po pamokų.

21. Paskutinę vertinimo mokykloje dieną mokyklos bendruomenei pristatomos vertintojų komandos pirminės išvados – ne mažiau kaip 10 mokyklos stipriųjų veiklos aspektų ir ne daugiau kaip 5 tobulintini veiklos aspektai.

22. Ne vėliau kaip per 21 kalendorinę dieną nuo vertintojų komandos išvykimo iš mokyklos dienos mokyklai pateikiamas išorinio vertinimo ataskaitos projektas, kuris su mokykla turi būti suderintas per 5 darbo dienas.

23. Galutinę visuminio išorinio vertinimo ataskaitą mokykla ir jos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija (valstybinės mokyklos – biudžetinės įstaigos), savivaldybės vykdomoji institucija ar jos įgaliotas asmuo (savivaldybės mokyklos – biudžetinės įstaigos), savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija (dalyvių susirinkimas) (valstybinės ir savivaldybės mokyklos – viešoji įstaiga), savininkas (dalyvių susirinkimas) (kitų mokyklų) gauna iš Agentūros ne vėliau kaip per 35 kalendorines dienas nuo vertintojų komandos išvykimo iš mokyklos dienos. Šis ataskaitos variantas skelbiamas viešai (ŠVIS ir Agentūros tinklalapyje).

V SKYRIUS

TEMINIO VERTINIMO VYKDYMAS

24. Teminio vertinimo metu analizuojamas temas (problemas, klausimus) nustato švietimo ir mokslo ministras.

25. Teminis vertinimas atliekamas vadovaujantis Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės teminio vertinimo rodikliais (6 priedas). Rodikliai gali būti struktūruojami tam tikra prioritetine tvarka, atsižvelgiant į švietimo ir mokslo ministro nustatytas temas (problemas, klausimus).

26. Teminis vertinimas pradedamas analizuojant Nacionalinio egzaminų centro duomenis ir Mokyklos, vykdančios bendrojo ugdymo programas, siekiančios dalyvauti teminiame išoriniame vertinime, veiklos įsivertinimo rezultatų ir veiklos tobulinimo informaciją (7 priedas), kurią mokykla pateikia Agentūrai ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo vertinamų mokyklų sąrašo patvirtinimo dienos.

27. Teminiam vertinimui vykdyti Agentūra pasitelkia vertintojus, kurie vyksta į mokyklą stebėti ugdomųjų veiklų (pamokų). Vertinimo laikas numatomas vadovaujantis Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos teminio vertinimo dienų ir vertintojų darbo laiko apskaitos planu (8 priedas).

28. Teminio vertinimo mokykloje metu stebimas ugdomasis procesas (pasirinktinai, atskirų klasių, mokomųjų dalykų ar kitu principu). Ugdomosios veiklos (pamokos) stebėjimo informacija fiksuojama Ugdymo(si) veiklos (pamokos) stebėjimo formoje (5 priedas) (išryškinant pavyzdžius, švietimo ir mokslo ministro nustatytiems klausimams pagrįsti bei mokyklos sėkmingos ir tobulintos veiklos atvejams atskleisti). Kiekviena stebima ugdymo(si) veikla (pamoka) aptariama su mokytoju (žodžiu), nurodant ne mažiau kaip 3 stipriuosius ir ne daugiau kaip 2 tobulintinus veiklos aspektus.

29. Po mokykloje vykusio teminio vertinimo per 14 kalendorinių dienų parengiamas ir mokyklai pateikiamas vertinimo ataskaitos projektas, kuris su mokykla turi būti suderintas per 5 darbo dienas.

30. Galutinę teminio išorinio vertinimo ataskaitą mokykla ir jos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija (valstybinės mokyklos – biudžetinės įstaigos), savivaldybės vykdomoji

institucija ar jos įgaliotas asmuo (savivaldybės mokyklos – biudžetinės įstaigos), savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija (dalyvių susirinkimas) (valstybinės ir savivaldybės mokyklos – viešojo įstaiga), savininkas (dalyvių susirinkimas) (kitų mokyklų) gauna iš Agentūros ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo vertintojų komandos išvykimo iš mokyklos dienos.

31. Įvertinus visas švietimo ir mokslo ministro įsakymu numatytas mokyklas, per 1 mėnesį po galutinio ataskaitų pateikimo, Agentūra apibendrina teminio vertinimo duomenis, parengia ataskaitą ir ją pateikia Švietimo ir mokslo ministerijai bei skelbia Agentūros tinklalapyje.

VI SKYRIUS

RIZIKOS VERTINIMO VYKDYMAS

32. Rizikos vertinimo metu identifikuojami ir nagrinėjami veiksniai, kurie trukdo mokyklai pasiekti geresnės mokinių pažangos ir pasiekimų, vertinimas vykdomas vadovaujantis Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės rizikos vertinimo rodikliais (9 priedas).

33. Rizikos vertinimą mokykloje vykdo Agentūros sudaryta vertintojų komanda, kuri formuojama vadovaujantis Mokyklos veiklos rizikos išorinio vertinimo dienų ir vertintojų darbo laiko apskaitos planu (10 priedas). Vertintojų komandos darbą koordinuoja vadovaujantysis vertintojas, kuris ne vėliau kaip prieš 2 savaites iki vertinimo pradžios susisiečia su mokyklos vadovu ir susitaria dėl keitimosi informacija ir apsilankymo mokykloje prieš vertinimą.

34. Agentūra atrenka duomenis apie vertinamų mokyklų mokinių pasiekimus ir pažangą, ugdymo(si) aplinkas, mokyklų socialinį, technologinį, pedagoginį, ekonominį ir kultūrinį kontekstą, pateiktus Nacionalinio egzaminų centro, Švietimo informacinių technologijų centro, mokyklų savininko teises ir pareigas įgyvendinančių institucijų (valstybinių mokyklų – biudžetinių įstaigų), savininko teises ir pareigas įgyvendinančių institucijų arba savivaldybių vykdomųjų institucijų (savivaldybių mokyklų – biudžetinių įstaigų), savininko teises ir pareigas įgyvendinančių institucijų (dalyvių susirinkimų) (valstybinių ir savivaldybių mokyklų – viešųjų įstaigų), savininkų (dalyvių susirinkimų) (kitų mokyklų) ir kitų institucijų, ir perduoda juos vadovaujančiajam vertintojui ne vėliau kaip prieš 4 savaites iki vertinimo mokykloje pradžios.

35. Prieš vertinimą mokykloje organizuojamos mokytojų, mokinių ir jų tėvų nuomonių apie mokyklos veiklą apklausos. Apklausos vykdomos Agentūros numatyta tvarka.

36. Vertinimo mokykloje metu stebimas ugdymo procesas (tam skiriama ne mažiau kaip 75 procentai darbo mokykloje laiko, stebimų veiklų / pamokų tvarkaraščiai mokyklai neskelbiami), renkami ir tikslinami Agentūros pateikti duomenys apie mokyklos veiklos kokybę, susitinkama su mokyklos vadovu, direktoriaus pavaduotojais, mokyklos padalinių vadovais, mokytojais ir kitais mokyklos darbuotojais, ugdančiais mokinius ir teikiančiais pagalbą mokiniams ir jų tėvams (globėjams, rūpintojams), mokyklos savivaldos institucijų atstovais, mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais) ir kitais suinteresuotais asmenimis. Ugdymo proceso stebėjimo informacija fiksuojama Mokyklos rizikos išorinio vertinimo ugdymo(si) veiklos (pamokos) stebėjimo formoje (11 priedas) ir vertintojo užrašuose.

37. Per vieną dieną stebima ne daugiau kaip 50 procentų vieno mokytojo pamokų ar kitokios veiklos. Po kiekvienos stebėtos ugdymo(si) veiklos (pamokos) vertintojas nurodo mokytojui ne mažiau kaip 3 stipriuosius ir ne daugiau kaip 2 tobulintinus veiklos aspektus, išryškindamas stebėtoje veikloje stebėtus (pozityviusius ir tobulintinus) analizuojamus mokyklos veiklos rizikos veiksnius.

38. Vertinimo metu gali būti organizuojamas stebėtų pamokų aptarimas su mokyklos mokytojais (metodinių grupių vadovais, jų atstovais), kuriuose pristatomi stiprieji ir tobulintini mokytojų organizuotų veiklų aspektai. Paskutinę vertinimo mokykloje dieną mokyklos bendruomenei pristatomos vertintojų komandos pirminės išvados – reikšmingiausi rizikos veiksniai.

39. Po mokykloje vykusio rizikos vertinimo per 14 kalendorinių dienų parengiamas ir mokyklai pateikiamas vertinimo ataskaitos projektas, kuris su mokykla turi būti suderintas per 5 darbo dienas.

40. Galutinę rizikos išorinio vertinimo ataskaitą mokykla ir jos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija (valstybinės mokyklos – biudžetinės įstaigos), savivaldybės vykdomoji institucija ar jos įgaliotas asmuo (savivaldybės mokyklos – biudžetinės įstaigos), savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija (dalyvių susirinkimas) (valstybinės ir savivaldybės mokyklos – viešoji įstaiga), savininkas (dalyvių susirinkimas) (kitų mokyklų) gauna iš Agentūros ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo vertintojų komandos išvykimo iš mokyklos dienos.

41. Agentūra stebi mokyklų daromą pažangą po rizikos vertinimo:

41.1. praėjus metams po vertinimo analizuoja mokyklos ir jos mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos (valstybinės mokyklos – biudžetinės įstaigos), mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos arba savivaldybių vykdomosios institucijos ar jos įgalioto asmens (savivaldybės mokyklos – biudžetinės įstaigos), savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos (dalyvių susirinkimo) (valstybinės ir savivaldybės mokyklos – viešosios įstaigos), savininko (dalyvių susirinkimo) (kitų mokyklų) pateiktus duomenis apie mokyklos veiklos kokybės kaitą, mokyklos vadovo veiklos vertinimo rezultatus ir teikia išvadą dėl reikšmingiausių rizikos veiksnių pokyčio;

41.2. praėjus dvejiems metams po rizikos vertinimo organizuojamas pakartotinis vertinimas mokykloje pagal anksčiau vertintus rodiklius ir vertinimo metu nustatytus reikšmingiausius rizikos veiksnus. Teigiamas mokyklos veiklos pokytis konstatuojamas, jeigu pakartotinio vertinimo metu aukštesniu lygiu įvertinama daugiau kaip pusė rodiklių.

42. Pakartotinio konkrečios mokyklos rizikos išorinio vertinimo dieną ir vertintojų darbo laiko apskaitos planą tvirtina Agentūros direktorius, atsižvelgdamas į mokyklos reikšmingiausių rizikos veiksnių kiekį ir pakartotinio vertinimo apimtį.

VII SKYRIUS

APELIACIJŲ TEIKIMAS IR JŲ NAGRINĖJIMAS

43. Mokykla, gavusi galutinę bet kurio išorinio vertinimo ataskaitą, per 10 kalendorinių dienų gali teikti argumentuotą apeliaciją Agentūros direktoriui dėl ataskaitoje pateiktų vertinimų.

44. Apeliacijas nagrinėja mokyklų veiklos kokybės išorinio vertinimo apeliacinė komisija (toliau – komisija). Komisiją sudaro 5–7 nariai. Į komisiją įtraukiami atstovai: iš Švietimo ir mokslo ministerijos (1 atstovas), Agentūros (1–2 atstovai), savivaldybių administracijų švietimo padalinių arba šalies atitinkamo tipo, mokyklų (gimnazijų, pagrindinių ir kt.) asociacijos (1 atstovas), vertintojai (2–3 atstovai).

45. Komisijos personalinę sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina Agentūros direktorius.

46. Komisija, gavusi apeliaciją, nagrinėja pateiktus dokumentus, išklauso paaiškinimus ir esant požymių, kad išorinio vertinimo ataskaita galimai neobjektyvi ir (ar) neadekvati, siūlo Agentūros direktoriui sudaryti 3–5 narių vertintojų komandą, kuri vyksta į mokyklą ginčijamų veiklos sričių (temų, rodiklių) vertinti. Ši vertintojų komanda savo vertinimus ir išvadas teikia komisijai. Apeliacijos nagrinėjimas baigiamas išvada, kurioje išdėstomos nustatytos aplinkybės bei jas pagrindžiantys įrodymai ir Agentūros direktoriui pateikiamas siūlomas motyvuotas sprendimas. Agentūros direktorius, atsižvelgdamas į komisijos išvadą, priima vieną iš šių sprendimų:

46.1. pripažinti apeliaciją kaip nepagrįstą;

46.2. pripažinti apeliaciją iš dalies pagrįstą ir įpareigoti vadovaujantįjį vertintoją per 5 darbo dienas pakoreguoti išorinio vertinimo ataskaitą pagal komisijos pateiktas išvadas ir pateikti Agentūrai;

46.3. pripažinti apeliaciją pagrįstą, o vertintojų komandos pateiktą ataskaitą kaip neobjektyvią ir (ar) neadekvačią realiai mokyklos veiklai, ir įpareigoti komisiją per 5 darbo dienas

pakoreguoti išorinio vertinimo ataskaitą, joje fiksuoti kokių veiklos sričių (temų, rodiklių) vertinimas pakeistas ir, komisijai patvirtinus ją, pateikti Agentūrai.

47. Tvarkos aprašo 47.2 papunktyje nurodytu atveju, apeliaciją pripažinus iš dalies pagrįstą, pakoreguotą išorinio vertinimo ataskaitą pasirašo vadovaujantysis vertintojas ir Agentūros direktorius, 47.3 papunktyje nurodytu atveju, apeliaciją pripažinus pagrįstą, pakoreguotą išorinio vertinimo ataskaitą pasirašo Agentūros direktorius.

48. Priėmus Tvarkos aprašo 47.3 papunktyje nurodytą sprendimą, kad vertintojai mokyklos veiklos sritis (temas, rodiklius) įvertino neobjektyviai ir (ar) neadekvačiai, Agentūros direktorius sprendžia dėl vertintojų atsakomybės bei inicijuoja neeilinį vertintojų atestavimą dėl šiurkštaus vertintojų elgesio taisyklių pažeidimo.

49. Komisija apeliaciją turi išnagrinėti ir sprendimas dėl apeliacijos turi būti priimtas per 2 mėnesius (neįskaitant liepos, rugpjūčio mėnesio vasaros atostogų) nuo jos gavimo dienos.

50. Sprendimą dėl apeliacijos, o Tvarkos aprašo 47.2, 47.3 papunkčiuose nustatytais atvejais – pakoreguotą išorinio vertinimo ataskaitą, per 10 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo dienos apeliacijos teikėjui praneša Agentūra.

51. Sprendimas dėl apeliacijos gali būti skundžiamas įstatymų nustatyta tvarka.

52. Komisijos narių ir pasitelktų vertintojų darbas apmokamas teisės aktų nustatyta tvarka.

VIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

53. Išoriniam vertinimui organizuoti ir vykdyti naudojamos valstybės biudžeto ir kitų šaltinių lėšos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

54. Jei mokykla nepateko į visuminio vertinimo mokyklų sąrašą, mokyklos vadovas arba mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija (valstybinės mokyklos – biudžetinės įstaigos), savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija arba savivaldybės vykdomoji institucija ar jos įgaliotas asmuo (savivaldybės mokyklos – biudžetinės įstaigos), savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija (dalyvių susirinkimas) (valstybinės ir savivaldybės mokyklos – viešosios įstaigos), savininkas (dalyvių susirinkimas) (kitos mokyklos) turi teisę inicijuoti išorinį vertinimą, kuris atliekamas už jų lėšas teisės aktų nustatyta tvarka.

55. Vertintojams apmokama Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

56. Skatinant mokyklų įsivertinimo procesus ir jų kokybę bei išorinio vertinimo informacijos poveikėsi naudojimą mokyklai tobulinti, pasitelkiami švietimo pagalbos įstaigų atstovai, po išorinio vertinimo mokykloje tikslingai bendradarbiausiantys su mokykla, padėsiantys jai tobulinti veiklos kokybę. Mokyklų veiklai tobulinti gali būti taikomi finansinės paramos mokykloms instrumentai, remiantys mokyklos veiklos tobulinimą.

57. Išorinis vertinimas gali būti atšauktas arba pakeista jo data, jei atsirado *force majeure* aplinkybių.

Mokyklų, vykdančių bendrojo
ugdymo programas, veiklos
išorinio vertinimo organizavimo
ir vykdymo tvarkos aprašo
1 priedas

MOKYKLŲ, VYKLANČIŲ BENDROJO UGDYMO PROGRAMAS, VEIKLOS KOKYBĖS VERTINTOJŲ ELGESIO TAISYKLĖS

1. Vertintojai turi objektyviai vertinti mokyklos darbą, negali atstovauti savo, savo šeimos, giminaičių, draugų ir kitų asmenų interesams konkrečioje vertinamoje mokykloje.
 2. Vertintojai turi tiksliai ir kruopščiai, sąžiningai, neveikiami išankstinių nuostatų, užrašyti duomenis, informaciją ir teisingai parengti ataskaitą apie tai, ką pastebėjo mokyklos vertinimo metu.
 3. Vertintojai, stebėdami pamokas ir kitas veiklas, išsakydami komentarus, turi bendrauti ir diskutuoti tikslingai, konstruktyviai, pagarbiai ir mandagiai.
 4. Vertintojai, bendraudami su visuomene ir žiniasklaidos atstovais, turi susilaikyti nuo savo nuomonės reiškimo apie konkrečių mokyklų veiklos kokybės išorinio vertinimo (toliau vadinama – išorinis vertinimas) eigą ir rezultatus.
 5. Vertintojai turi saugoti visų mokyklos duomenų, ypač susijusių su konkrečių mokytojų veikla, konfidencialumą.
 6. Vertintojai turi tinkamai suplanuoti savo veiklą išoriniam vertinimui vykdyti.
 7. Vertintojai turi užtikrinti, kad visi priimti, užfiksuoti ir ataskaitoje pateikti vertinimai būtų priimami kolektyviai, bendrai susitarus, neišskiriant kurio nors vieno nario nuomonės.
 8. Vertintojai turi tik stebėti ugdymo proceso eigą, jie negali būti šio proceso dalyviai.
 9. Vertintojai turi nuolat tobulinti savo kvalifikaciją.
 10. Vertintojai turi stengtis sumažinti išorinio vertinimo proceso sukeltą įtampą mokyklos bendruomenės nariams. Vertintojai turi paisyti mokyklos bendruomenės interesų.
 11. Vertintojai laisvalaikio ir darbo metu turi elgtis ir veikti taip, kad jo šeiminiai, visuomeniniai, socialiniai ir kitokie santykiai nekenktų išoriniams vertinimams, vertintojo vardui.
 12. Vertintojai negali priimti dovanų ir kitokių prielankumo ženklų ar paslaugų, jeigu tai daroma siekiant paveikti išorinio vertinimo rezultatus.
 13. Vertintojai negali piktnaudžiauti alkoholiu, vartoti psichotropinių ar narkotinių medžiagų ne medicinos tikslu.
 14. Vertintojai, vykdydami išorinį vertinimą, negali pažeisti žmogaus orumo, neturi parodyti savo požiūrio religiniais, rasiniais, nacionaliniais, socialinės padėties ir kitais panašiais klausimais.
 15. Vertintojas vienerius metus negali vykti vertinti mokyklos, kurioje jis vedė seminarus, skaitė paskaitas ar vykdė kitokią veiklą. Apie vertinamoje mokykloje vykdytą veiklą ar turimus interesus vertintojas turi nedelsdamas pranešti Agentūrai.
-

Mokyklų, vykdančių bendrojo
ugdymo programas, veiklos
išorinio vertinimo organizavimo
ir vykdymo tvarkos aprašo
2 priedas

MOKYKLŲ, VYKLANČIŲ BENDROJO UGDYMO PROGRAMAS, VEIKLOS KOKYBĖS VERTINIMO LYGIAI

Kokybės lygis	Aprašomieji veiklos kokybės vertinimai	Procentinė vertė	Išvada
4 lygis	Labai gera: veiksminga, išskirtinė, kryptinga, savita, kūrybiška	90 proc. ir daugiau	Verta paskleisti už mokyklos ribų
3 lygis	Gera: viršija vidurkį, tinkama, paveiki, potenciali, lanksti	60–89 proc.	Verta paskleisti pačioje mokykloje
2 lygis	Patenkinama: vidutiniška, nebloga, nesisteminga, neišskirtinė	31–59 proc.	Mokykloje yra ką tobulinti, verta sustiprinti ir išplėtoti
1 lygis	Prasta: nepatenkinama, neveiksminga, netinkama, nekonkreči	11–30 proc.	Veiklą būtina tobulinti. Mokyklai reikalinga išorinė pagalba
N lygis	Labai prasta: nepriimtina	Iki 10 proc.	Būtina imtis radikalių pokyčių. Mokyklai būtina skubi išorinė pagalba

Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo 3 priedas

MOKYKLŲ, VYKLANČIŲ BENDROJO UGDYMO PROGRAMAS, VEIKLOS KOKYBĖS VISUMINIO VERTINIMO RODIKLIAI

Sritis	Tema	Rodiklis	Raktiniai žodžiai	Rodiklio aprašymas
1. Rezultatai	1.1. Asmenybės branda	1.1.1. Asmenybės tapsmas	<p>Savivoka, savivertė</p> <p>Socialumas</p> <p>Gyvenimo planavimas</p>	<p>Mokiniai suvokia savo asmenybės unikalumą, žino savo gabumus ir polinkius, moka įsivertinti asmeninę kompetenciją. Mokiniai pasitiki savo jėgomis, nebijo iššūkių – juos priima kaip naujas mokymosi bei veiklos galimybes, yra sveikai ambicingi ir atkaklūs. Valdo save stresinėse situacijose, konstruktyviai sprendžia problemas, yra atsparūs neigiamoms įtakoms, sąmoningai renkasi sveiką gyvenimo būdą.</p> <p>Mokiniai nori ir moka bendrauti, bendradarbiauti, dalyvauti bendrose veiklose, prisiimti atsakomybę, konstruktyviai spręsti konfliktus. Jie pripažįsta kitų teisę būti kitokiems, nei jie yra, gerbia kitą asmenį ir yra geranoriški. Mokiniais rūpi jų aplinkos, bendruomenės, šalies gerovė ir jie prisideda ją kuriant.</p> <p>Mokiniai supranta išsilavinimo ir mokymosi vertę, turi tolesnio mokymosi siekių ir planų. Jie žino, kad yra ne vienas gyvenimo įprasminimo būdas, moka projektuoti asmeninio gyvenimo scenarijus, keltis tikslus, koreguoti ir atnaujinti juos. Jie moka susirasti, analizuoti ir vertinti informaciją apie pasaulio (taip pat ir darbo pasaulio) kaitos tendencijas, mokymosi ir veiklos galimybes. Karjeros (profesijos, darbinės ir visuomeninės veiklos) galimybes mokiniai sieja su ugdymosi galimybėmis. Jie geba tikslingai ir pagrįstai pasirinkti ugdymosi sritis ir (ar) dalykus vyresnėse klasėse.</p>

	1.2. Pasiekimai ir pažanga	1.2.1. Mokinio pasiekimai ir pažanga	Optimalumas	<p>Kiekvieno mokinio įgytų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų visumos lygis optimalus, t. y. atitinkantis jo amžiaus grupei keliamus tikslus ir individualias galias, siekius bei ugdymosi patirtį. Tolesnio ugdymosi uždaviniai, pasiekimų ir pažangos planavimas grindžiami informacija apie mokinio kompetencijų lygį, jo pasiekimų įrodymais ir dialogu su mokiniu. Mokiniui keliami tikslai kuria jam nuolatinius iššūkius, reikalauja pastangų ir atkaklumo, tačiau negąsdina ir negniuždo.</p>
			Visybiškumas	<p>Mokiniai turi būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų (t. y. žinių bei supratimo, praktinių gebėjimų bei pozityvią vertybinę orientaciją) visumą ir geba pagrįsti savo nuostatas, sprendimus, pasirinkimus. Mokinio pažanga įgyjant kompetencijas gali būti nevienodai sparti, tačiau ji yra visuminė – nuolatinė visose mokyklinio ugdymo srityse.</p>
			Pažangos pastovumas	<p>Kiekvienas mokinys nuolat ir nuosekliai išmoksta naujų ir sudėtingesnių dalykų, įgyja naujų gebėjimų, tvirtesnių vertybinių nuostatų. Pažangos tempas yra tinkamas mokinio galioms – ne per lėtas, bet ir ne sekinantis. Pažanga atpažįstama, įrodoma, parodoma, pripažįstama, mokiniui ji teikia augimo džiaugsmo ir atrodo prasminga.</p>
			Pasiekimų asmeniškumas	<p>Mokiniai turi ypatingų asmeninių mokymosi bei kitų veiklų – projektų, renginių, pilietinių iniciatyvų, savanorystės, karitatyvinės veiklos, būrelių, konkursų – pasiekimų (darbų ir kūrinių, gebėjimų, laimėjimų). Individualūs mokinio pasiekimai ir pastangos matomi, pripažįstami, skatinami.</p>

		1.2.2. Mokyklos pasiekimai ir pažanga	<p>Rezultatyvumas</p> <p>Stebėsenos sistemingumas</p> <p>Pasiekimų ir pažangos pagrįstumas</p> <p>Atskaitomybė</p>	<p>Mokinių ugdymo(si) pasiekimai atitinka Bendrosiose ugdymo programose keliamus tikslus ir mokykloje besimokančių mokinių galias. Mokiniai, mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) (toliau – tėvai) ir mokyklą baigę mokiniai patenkinti mokyklos indėliu ugdant asmenybes – tikslais, ugdymo būdais, rezultatais. Mokykla turi ypatingų, originalių (savitų) ugdymo pasiekimų.</p> <p>Mokykloje analizuojami apibendrinti, susumuoti atskiro ugdymo(si) laikotarpio ar ugdymo pagal tam tikrą programą rezultatai (remiantis mokinių veiklos ir elgesio stebėjimu, jų atliktų darbų įvertinimu, kontrolinių ir kitų diagnostinio vertinimo užduočių, nacionalinių ir tarptautinių tyrimų, ugdymo(si) pasiekimų patikrinimų rezultatais). Sistemingai apmąstoma įvairių mokinių grupių, klasių pasiekimų dinamika, vertinamas kiekvieno mokytojo darbo poveikis ir mokyklos indėlis į mokinių pažangą.</p> <p>Mokytojai yra įvaldę įvairias vertinimo strategijas ir būdus, kuriuos naudoja kiekvieno mokinio galių gilesniam pažinimui, ugdymo(si) proceso bei daromos pažangos stebėjimui ir įvertinimui, mokinio mokymosi sunkumų diagnozavimui laiku. Turima vertinimo informacija ir tyrimų duomenimis remiamasi nustatant prioritetinius ugdymo(si) kokybės gerinimo mokykloje uždavinius, kuriant ir koreguojant mokyklos ugdymo turinį, pasirenkant mokymo(si) priemones ir metodus, planuojant mokytojų mokymąsi – vieniems iš kitų, drauge ar kt.</p> <p>Mokykla atsakingai ir tikslingai teikia duomenis apie mokinių ir mokyklos pasiekimus įvairioms interesų grupėms: savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai, dalyvių susirinkimui (savininkui), valstybei, mokinių tėvams, vietos bendruomenei. Mokinių ir mokyklos pasiekimų vertinimo rezultatais remiamasi informuojant tėvus ir visuomenę apie ugdymo(si) rezultatus ir kokybę (pvz., skelbiant mokyklos tinklalapyje, aptariant susirinkimų, susitikimų metu, teikiant žiniasklaidai).</p>
--	--	---------------------------------------	--	--

2. Ugdymas(is) ir mokinių patirtys	2.1. Ugdymo(si) planavimas	2.1.1. Ugdymo(si) tikslai	<p>Pagrįstumas ir sąryšingumas</p> <p><i>Kontekstualumas</i></p>	<p>Mokytojai žino, ko siekia ugdydami mokinius, ir geba siekius pagrįsti. Pamokos, veiklos, užduoties tikslai derinami su kompetencijų ir mokinio asmenybės ugdymo tikslais, trumpalaikiai tikslai – su ilgesnio laikotarpio (metų, ugdymo programos) tikslais, mokyklos ugdymo tikslai – su savivaldybės ir nacionaliniais švietimo tikslais.</p> <p>Keldami ugdymo tikslus, mokytojai atsižvelgia į mokinių asmeninę, socialinę ir kultūrinę patirtį, jų gyvenimo ir mokyklos veiklos kontekstą. Tikslai koreguojami, kintant mokinio, klasės, mokyklos ir jos aplinkos poreikiams.</p>
		2.1.2. Ugdymo planai ir tvarkaraščiai	<p>Planų naudingumas</p> <p>Tvarkaraščių patogumas mokiniams</p>	<p>Ugdymas planuojamas taip, kad veiklos padėtų siekti išsikeltų ugdymo tikslų, vienas kitas papildytų ir derėtų. Mokymosi laikas ir periodai lanksčiai pritaikomi ugdymo poreikiams (jungiant pamokas, integruojant dalykus, pamokines ir po pamokų vykstančias veiklas, organizuojant projektinę veiklą, koreguojant tvarkaraščius).</p> <p>Mokyklos dienotvarkė, veiklų, renginių ir pamokų tvarkaraščiai sudaromi, atsižvelgiant į ugdymo tikslus, mokymosi sudėtingumą bei tempą, įvairius mokymosi poreikius. Siekiama, kad jie būtų kuo patogesni ir naudingesni mokiniams.</p>

		2.1.3. Orientavimasis į mokinių poreikius	Poreikių pažinimas	<p>Mokykloje sistemingai analizuojami mokinių ugdymosi poreikiai. Atliekami tyrimai, diagnostinio vertinimo rezultatai sudaro galimybę laiku atpažinti individualius ugdymosi poreikius, polinkius bei galimybes. Į tyrimų (diagnostinio vertinimo) rezultatus atsižvelgiama, planuojant visų ir kiekvieno mokinio ugdymą (dalykų ir neformaliojo ugdymo veiklų pasiūlą, mokymosi veiklų diferencijavimą ir (ar) individualizavimą).</p>
			Pagalba mokiniui	<p>Mokykloje aiškiai susitarta dėl paramos ar pagalbos teikimo mokiniams tvarkos. Kilus ugdymosi, psichologinių ar socialinių problemų bei grėsmių, mokiniai visuomet ir laiku sulaukia tinkamos pagalbos. Teikdama pagalbą, mokykla bendradarbiauja su visomis reikalingomis specializuotomis tarnybomis. Teikiant pagalbą, užtikrinamas asmeninės informacijos konfidencialumas.</p>
			Gabumų ir talentų ugdymas	<p>Mokytojai laiku pastebi ir tinkamai ugdo kiekvieno mokinio gabumus bei talentus. Ypatingų, bendraamžių lygį pranokstančių gabumų turintiems mokiniams kuriami specialūs ugdymosi iššūkiai ir ugdymo būdai. Ugdydama gabius mokinius, mokykla bendradarbiauja su kitomis institucijomis, socialiniais partneriais, neformaliojo švietimo mokytojais.</p>

	2.2. Vadovavimas mokymuisi	2.2.1. Mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas	<p>Tikėjimas mokinio galiomis</p> <p><i>Mokymosi džiaugsmas</i></p> <p>Mokymosi įprasminimas</p>	<p>Mokytojai tiki mokinio kaip asmenybės augimo ir mokymosi galiomis. Mokytojų nuostatos ir palaikymas padeda formuoti aukšties mokinių siekiams ir savigarbai. Sudarydami ugdymo planus, numatydami siektinus rezultatus, mokytojai kuria mokinio jėgas atitinkančius bei nuolatinės pastangas stimuliuojančius iššūkius. Mokiniai geba išsakyti individualius mokymosi lūkesčius, kurie liudija jų pasitikėjimą savo jėgomis ir sveikas ambicijas.</p> <p>Mokytojas planuoja ir parenka prasmingas ugdymo(si) veiklas, kurios skatina smalsumą ir entuziazmą, sudaro sąlygas kurti idėjas ir jas įgyvendinti, išgyventi pažinimo ir kūrybos džiaugsmą, taip pat patirti mokymosi sėkmę. Mokiniai skatinami džiaugtis savo ir kitų darbais, pasiekimais bei pažanga. Jiems leidžiama bandyti ir klysti, rasti ir taisyti savo klaidas, iš jų mokytis.</p> <p>Mokytojas, pažindamas mokinių veiklos ir mokymosi motyvus, parenka ugdymo(si) metodus, formas ir užduotis taip, kad mokymasis jiems padėtų įgyti įvairios prasmingos patirties (stebėjimo, tyrinėjimo, eksperimentavimo, žaidimo, kūrybos, taip pat socialinių sąveikų) ir būtų optimaliai gilus bei auginantis. Mokymasis siejamas su mokinių gyvenimo patirtimis, sudaromos sąlygos modeliuoti ar spręsti realaus pasaulio problemas, ugdytis realiam gyvenimui aktualius mąstymo ir veiklos gebėjimus.</p>
--	----------------------------	---	--	---

		2.2.2. Ugdymo(si) organizavimas	<p>Diferencijavimas, individualizavimas, suasmeninimas</p> <p>Ugdymo(si) integralumas</p> <p>Įvairovė</p> <p>Klasės valdymas</p>	<p>Mokytojai pripažįsta mokinių skirtybes (amžiaus tarpsnio, asmeniniai ir ugdymosi poreikiai, interesai, gebėjimai, mokymosi stiliai), į kurias atsižvelgia organizuodami mokymą(si). Taikomi įvairūs nenuolatiniai mokinių pergrupavimo pagal jų mokymosi poreikius būdai. Siekiama suasmeninti mokymąsi – skatinamas aktyvus mokinių dalyvavimas keliant individualius, su kiekvieno mokymosi galimybėmis, interesais ir siekiais derančius ugdymosi tikslus, renkantis temas, užduotis, problemas, mokymosi būdus ir tempą.</p> <p>Siekiami prasmingos integracijos, mokymosi patirčių tarpdiscipliniškumo. Mokyklos ugdymo programų turinys integruojamas taikant įvairius modelius: asmenybės ir sociokultūrinę, dalyko vidinę ar tarpdalykinę integraciją, prioritetinių ugdymo(si) siekių (sveikos gyvensenos, saugos, verslumo, karjeros ugdymo ir pan.) integravimą į bendrojo ugdymo dalykų bei neformaliojo švietimo turinį, integraciją temas, problemas, metodo pagrindu ir kt. Siejamas formalusis švietimas ir neformalusis vaikų švietimas, vykstantis tiek mokykloje, tiek ir už jos ribų, taip pat mokymasis ir kitos mokyklos inicijuojamos mokinių veiklos.</p> <p>Kiekvienam mokiniui sudaroma galimybė patirti įvairius mokymosi būdus ir formas, išbandyti įvairių rūšių užduotis ir kuo įvairesnes veiklas įvairiuose kontekstuose (mokykloje, bibliotekose, gamtoje ir kt.). Derinamas individualus, partneriškas, grupinis, visos klasės ir tinklinis mokymasis.</p> <p>Mokinių elgesys valdomas aiškiais, sutartomis taisyklėmis ir procedūromis, asmeniniu mokinio įsipareigojimu, socialiniu emociniu ugdymu, pageidaujamo elgesio skatinimu, asmeniniu mokytojo pavyzdžiu. Siekiama drausmę ir tvarką palaikyti sutelkiant mokinių dėmesį į jiems prasmingą veiklą, mokymąsi. Mokymasis vadovaujant mokytojams derinamas su savivaldžiu mokymusi ir klasės kaip savarankiškos besimokančios bendruomenės ugdymu. Mokomasi konstruktyviai, nekonfliktuojant ir neišsigąstant, įveikti mokymosi problemas ir trukdžius.</p>
--	--	---------------------------------	--	--

	2.3. Mokymosi patirtys	2.3.1. Mokymasis	Savivaldis mokymasis	<p>Padedant mokytojui kartu su mokytoju, mokiniai geba išsikelti mokymosi tikslus, savarankiškai pasirinkti užduočių atlikimo būdą, susirasti reikiamą informaciją ir priemones, klausti ir paprašyti pagalbos, aptarti ir vertinti savo mokymąsi, planuoti ir valdyti laiką. Jie suvokia, pripažįsta ir stengiasi spręsti mokymosi problemas. Stebėdami ir apmąstydami asmeninę pažangą, geba pateikti jos įrodymus (atskirus darbus ar jų pasiekimų aplankus (portfolio), mokymosi dienoraščius). Reflektuodami individualią mokymosi patirtį, mokiniai padeda mokytojams įvertinti mokymosi gilumą ir tinkamumą.</p>
			Mokymosi konstruktyvumas	<p>Mokiniai skatinami sieti išmokus dalykus ir asmenines patirtis su nežinomais dalykais kuriant prasmingus ryšius. Jie mokomi vizualizuoti ir paaiškinti savo mąstymą, pademonstruoti įgūdžius, gebėjimus ir veiklos būdus. Nuolat grįžtant prie jau išmoktų dalykų, mokomasi sieti idėjas, suvokti, patikrinti ir perkonstruoti savo supratimą, mąstymą ar veiklos būdą.</p>
			Mokymosi socialumas	<p>Mokiniai geba ir yra motyvuojami mokytis bendradarbiaujant įvairiomis aplinkybėmis įvairios sudėties ir dydžio grupėse bei partneriškai (poromis). Jie padeda vieni kitiems mokantis. Geba viešai išsakyti savo mintis ir išklaudyti kitus, klausti, diskutuoti, ginti savo nuomonę, paaiškinti požiūrį (žodžiu, tekstu, vaizdu), drauge analizuoti ir spręsti problemas, kurti bendrą supratimą, sprendimus ar darbus.</p>

		2.3.2. Ugdytas mokyklos gyvenimu	<p>Santykiai ir mokinių savijauta</p> <p>Narystė ir bendrakūra</p> <p>Veiklos, įvykiai ir nuotyčiai</p> <p>Darbinga tvarka</p>	<p>Mokinių tarpusavio, mokinių ir mokytojų, mokytojų tarpusavio santykiai grindžiami pagarba, pasitikėjimu, pastangomis suprasti kitą, geranoriškumu, rūpinimusi padedant ir dalijantis. Siekiama, kad kiekvienas jaustųsi vertingas, reikalingas ir saugus.</p> <p>Mokiniai jaučiasi priklausantys mokyklos bendruomenei, yra patenkinti tuo, prisiima išpareigojimus ir dalyvauja mokyklos savivaldoje. Savivalda grindžiama dialogo ir tarimosi kultūra, mokinių teise inicijuoti, priimti ir įgyvendinti sprendimus ir kurti mokyklos gyvenimą. Skatinama ir palaikoma mokinių lyderystė įvairiose veiklose, mokinių organizacijų veikla.</p> <p>Mokykloje netrūksta įvairių įdomių būrelių ir renginių – projektų, akcijų, talkų, išvykų, varžybų, parodų ir kt. Į juos įtraukiamos mokinių šeimos ir vietos bendruomenė. Mokykla atlieka svarbų vaidmenį kuriant pozityvaus vaikų, paauglių, jaunuolių gyvenimo idėjas ir jį užpildo prasmingomis veiklomis.</p> <p>Mokykloje tvyro darbinis mokymosi šurmuly, tačiau taip pat laikomasi sutartų mokymosi organizavimo taisyklių ir darbo ritmo, padedančio veiksmingai siekti ugdymo(si) tikslų. Mokiniai mokosi suvokti tvarkos paskirtį, kurti bendro gyvenimo taisykles ir jų laikytis.</p>
--	--	----------------------------------	--	---

	2.4. Vertinimas ugdant	2.4.1. Vertinimas ugdymui	<p>Vertinimo kriterijų aiškumas</p> <p>Vertinimo įvairovė</p> <p>Pažangą skatinantis grįžtamasis ryšys</p>	<p>Mokiniai informuojami ir su jais aptariama, ko iš jų tikimasi, koks turi būti gerai atliktas darbas, kokie vertinimo kriterijai, kada ir kaip yra taikomi.</p> <p>Mokymosi planavimui, stebėjimui ir koregavimui naudojami įvairūs vertinimo būdai – diagnostinis, formuojamasis ir apibendrinamasis, formalus ir neformalus, tačiau vyrauja kasdienis neformalus formuojamasis vertinimas. Mokytojai siekia surinkti pakankamai informacijos apie mokinio mokymosi rezultatus, sėkmes ir problemas, kad neklysdami priimtų sprendimus dėl tolesnio ugdymo. Derinami skirtingi vertinimo būdai – mokinių pasiekimų patikrinimai, vertinimo aplankai, mokinių pasiekimų aprašai ir kt. Vertinant pripažįstama formaliojo, neformaliojo ir savarankiško mokymosi pasiekimų visuma, kiekvienam mokiniui suteikiamos galimybės pasirodyti kuo geriau.</p> <p>Mokytojai užtikrina, kad mokiniams ir jų tėvams informacija apie mokymąsi būtų teikiama laiku, būtų informatyvi, asmeniška ir skatinanti kiekvieną mokinį siekti asmeninės pažangos. Siekiama abipusio grįžtamojo ryšio (dialogo), padedančio mokytojams pasirinkti tinkamesnes mokymo strategijas, o mokiniams – siekti optimalios asmeninės sėkmės, taisyti mokymosi spragas ir vadovauti pačių mokymuisi.</p>
--	------------------------	---------------------------	--	--

		2.4.2. Mokinių įsivertinimas	Dialogas vertinant Įsivertinimas kaip savivoka	<p>Vertinimas, pagrįstas mokytojo ir mokinio dialogu apie mokymosi sėkmes ir nesėkmes, procesą, rezultatus, moko mokinius savistabos, savivaldos, įsivertinti savo ir vertinti kitų darbą. Mokiniai įsitraukia į mokymosi pasiekimų į(si)vertinimą, pažangos stebėjimą, pasiektų rezultatų apmąstymą. Vertinimas skatina poslinkį nuo išorinės link vidinės mokymosi motyvacijos.</p> <p>Vertindami savo ir draugų atliktas užduotis, kūrinius, idėjas ir pan., mokiniai geriau supranta mąstymo ir mokymosi procesą, mokymosi būdus ir savo mokymosi poreikius, lengviau juos paaiškina, formuluoja klausimus ar prašo pagalbos mokantis. Jie gali pateikti savo mokymosi sėkmių įrodymus, labiau pasitiki savimi ir mažiau baiminasi klaidų, prisiima daugiau atsakomybės už savo mokymąsi ir lengviau jį valdo.</p>
3. Ugdymo(si) aplinkos	3.1. Įgalinanti mokytiis fizinė aplinka	3.1.1. Įranga ir priemonės	Įvairovė Šiuolaikiškumas	<p>Įranga ir priemonės įvairios, skirtingos paskirties, atitinkančios situaciją, dalyko turinį, poreikius ir mokinių amžių. Įrangos ir priemonių pakanka, jos tikslingai panaudojamos ugdymo(si) tikslams pasiekti. Mokytojai drauge su mokiniais ir patys kuria mokymosi priemones, dalijasi jomis ir prasmingai naudoja. Įranga ir priemonės paskirstomi teisingai, garantuojant lygias galimybes kiekvienam mokiniui. Mokykla plečia ugdymo galimybes, naudodamasi kitų organizacijų ištekliais.</p> <p>Ugdymo procese naudojama įranga ir priemonės atitinka šiuolaikinius ugdymo reikalavimus ir pagal poreikį atnaujinamos. Mokyklos bendruomenė vertina turimų priemonių naudingumą. Mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos, dalyvių susirinkimo (savininko) indėlis į mokyklos infrastruktūrą, įrangos ir priemonių atnaujinimą garantuoja ugdymo šiuolaikiškumą ir kokybę.</p>

		3.1.2. Pastatas ir jo aplinka	Estetiškumas Ergonomiškumas	<p>Mokyklos interjeras (spalvų parinkimas, baldai ir jų išdėstymas, stendai, puošyba ir kitos detalės) kuria gerą nuotaiką bei mokinių amžiui derantį jaukumą, ugdo darnos jausmą ir gerą skonį. Derinant skirtingus interjero stilius, kuriamos įvairių paskirčių erdvės – padedančios susikaupti, stimuliuojančios mąstymą ir mokymąsi, improvizavimą ir kūrybą, bendravimą ir poilsį.</p> <p>Mokymosi aplinka – patalpų išdėstymas, įrengimas, apšvietimas, vėdinimas ir šildymas – yra patogi, sveika ir palanki mokytis. Erdvės funkcionalios, lengvai pertvarkomos ir pritaikomos skirtingiems ugdymo(si) poreikiams: pamokoms ir popamokinei veiklai, individualiam, partneriškam, grupių darbui, mokymuisi su mokytojais ar savarankiškai. Įrengtos zonos aktyviam ir pasyviai poilsiui, bendravimui. Kiekvienas bendruomenės narys turi vietą pasidėti darbo ar mokymosi priemonės.</p>
		3.1.3. Aplinkų bendrakūra	Mokinių įtraukimas Mokinių darbų demonstravimas	<p>Mokytojai įtraukia mokinius į klasės ir bendrų mokyklos erdvių projektavimą, įrengimą, dekoravimą. Mokiniai jaučiasi mokyklos kūrėjais ir šeimininkais, jie vertina bendrakūrą kaip galimybę būti ir veikti drauge, kurti ir įgyvendinti kūrybinius sumanymus, prisiimti atsakomybę, įgyti patirties ir gebėjimų.</p> <p>Mokyklos patalpos dekoruojamos mokinių darbais. Taip pat eksponuojami tarpiniai mokymosi rezultatai, atspindintys jo procesą, – eskizai, modeliai, projektai, užrašai. Mokiniai vertina, domisi, saugo savo ir kitų darbus, mokosi iš jų.</p>

3.2. Mokymasis be sienų	3.2.1. Mokymasis ne mokykloje	Mokyklos teritorijos naudojimas ugdymui	Ugdymui išradingai pritaikoma mokyklos teritorija – „klasės lauke“. Įvairios mokyklos aplinkos (želdiniai, bandymų zonos, stadionai, aikštynai, poilsio zonos ir t. t.) naudojamos kaip mokymosi lauke vietos ir šaltiniai. Mokytojai žino jų edukacines galimybes ir geba panaudoti ugdymui: teorijos pritaikymui praktikoje, tyrinėjimui ir kitokiam mokymuisi, sveikatos stiprinimui, žaidimams ir kt.
		Edukacinės išvykos	Mokytojai domisi mokymosi ne mokykloje – gamtoje, kultūros įstaigose, įmonėse, valdžios institucijose ir kitose aplinkose – galimybėmis ir organizuoja realaus pasaulio pažinimu pagrįstą ugdymą už mokyklos ribų esančiose aplinkose. Tai aktualizuoja ugdymą, suteikia mokiniams galimybę įgyti įvairesnės patirties, būti mokomiems įvairesnių žmonių ir susieti mokymąsi su savo interesais. Mokytojai analizuoja ir aptaria mokinių mokymosi už mokyklos ribų poveikį, tobulina taikomus būdus ir ieško naujų galimybių.
	3.2.2. Mokymasis virtualioje aplinkoje	Tikslingumas	Mokytojai supranta, kaip ir kiek pamokose, projektinėje veikloje, atliekant namų darbus gali būti panaudojamos informacinės ir komunikacinės technologijos. Skaitmeninis turinys ir technologijos padeda įvairiapusiškiau ir mokiniams patraukliau mokytis. Virtualios aplinkos ir mokymosi terpės pa(si)renkamos tikslingai ir yra saugios. Mokytojai analizuoja, kaip / kiek / ar informacinių komunikacinių technologijų (toliau – IKT) panaudojimas gerina mokymosi rezultatus, ir tobulina IKT taikymo mokymui ir mokymuisi būdus.
		Įvairiapusiškumas	Virtualios ugdymosi aplinkos įtraukia mokinius į mokymąsi individualiai, poromis, komandomis. IKT padeda gilinti dalyko žinias, pristatyti darbus ir diskutuoti, tyrinėti ir eksperimentuoti. Virtualios ugdymosi aplinkos palaiko mokymąsi bendraujant ir bendradarbiaujant socialiniuose-edukaciniuose tinkluose, dalyvaujant mokyklų ir tarptautiniuose mainuose. Skatinama naudotis kuo įvairesnėmis mokymosi priemonėmis, technologijomis, informacijos šaltiniais ir ryšiais.

4. Lyderystė ir vadyba	4.1. Veiklos planavimas ir organizavimas	4.1.1. Perspektyva ir bendruomenės susitarimai	<p>Vizijos bendrumas</p> <p>Veiklos kryptingumas</p> <p>Planų gyvumas</p> <p>Optimalus išteklių paskirstymas</p> <p>Sprendimų pagrįstumas</p> <p>Tobulinimo kultūra</p>	<p>Mokyklos vizija yra reali mokyklos veiklos perspektyva, priimtina visiems mokyklos bendruomenės nariams. Strateginiai, metiniai planai, veiklos programos grindžiami bendrai apmąstytu mokytojų, mokinių, tėvų, socialinių partnerių sutarimu.</p> <p>Mokyklos vizija orientuota į ateities iššūkius švietimui, paremta šiuolaikinių švietimo tyrimų rezultatais, atitinka nacionalinę, regiono strategiją.</p> <p>Planų, programų laikymasis ir įgyvendinimas yra akivaizdus visoje mokyklos veikloje, susitarimas dėl ateities demonstruojamas ir kasdien bendraujant, bendradarbiaujant, priimant taktinius sprendimus. Mokyklos bendruomenės nariai atsakingai dalyvauja įgyvendindami išsikeltus mokyklos tikslus ir uždavinius.</p> <p>Personalo politika yra vykdoma, atsižvelgiant į mokinių interesus. Finansiniai ištekliai skirstomi skaidriai, prireikus randami papildomi (pasinaudojant įvairiomis projektinio finansavimo ir veiklos galimybėmis, parama ir pan.). Materialiniai mokyklos ištekliai panaudojami lanksčiai, kūrybingai.</p> <p>Mokykla įsivertinimą ir atskaitomybę laiko svarbiausia veiklos tobulinimo prielaida ir sąlyga. Mokyklos veiklos tobulinimo sprendimai priimami vadovaujantis sutarta bendros veiklos perspektyva, atsakingo mokyklos veiklos įsivertinimo rezultatais ir bendromis diskusijomis.</p> <p>Mokykloje suvokiama, kad gyvybinga organizacija turi būti savikritiška, kūrybinga ir nuolat besimokanti. Joje apmąstoma, ką būtų galima atlikti geriau ar patobulinti, ir siekiama nuolatinės pažangos įvairiose aktualiausiose mokyklos veiklos srityse: ugdymo rezultatų, ugdymo proceso, ugdymo aplinkų kūrimo bei kt.</p>
------------------------	--	--	---	---

		4.1.2. Lyderystė	<p>Pasidalyta lyderystė</p> <p>Lyderystė mokymuisi</p> <p>Įsipareigojimas susitarimams</p>	<p>Mokykloje skatinama ugdyti lyderystės gebėjimus. Visiems bendruomenės nariams suteikiama laisvė rodyti iniciatyvą, prisiimti atsakomybę už iniciatyvas, sprendimus ir jų įgyvendinimą. Lyderiai įgalina ir skatina bendruomenę diskutuoti, mąstyti ir veikti kūrybiškai.</p> <p>Lyderių veikla telkia mokyklos bendruomenę pokyčiams, inovacijoms ugdymo srityje. Lyderiai palaiko profesinį įsivertinimą, refleksiją ir tobulėjimą. Mokytojai ir mokyklos vadovai periodiškai atvirai ir konstruktyviai diskutuoja apie mokinių mokymosi sėkmes ir problemas, padeda vieni kitiems.</p> <p>Mokyklos vadovai imasi tiesioginių veiksmų strategijai ir veiklos programoms įgyvendinti, kasdieniu elgesiu demonstruoja sutartas mokyklos vertybes ir socialinius emocinius gebėjimus. Mokytojai pasitiki mokyklos formaliais lyderiais kaip partneriais, pagalbininkais ir patarėjais.</p>
		4.1.3. Mokyklos savivalda	<p>Skaidrumas ir atvirumas</p> <p>Sprendimų pagrįstumas ir veiksmingumas</p>	<p>Mokyklos valdyme atstovaujami visų mokyklos bendruomenės narių interesai. Savivaldos atstovai renkami atvirai ir skaidriai. Mokyklos savivalda funkcionuoja ne kaip formali, o kaip realiai veikianti, savarankiškai priimanti sprendimus institucija. Pripažįstama požiūrių ir nuomonių įvairovė, palaikoma diskusija, gerbiama kiekvieno nuomonė.</p> <p>Savivaldos strateginiai ir kasdienės veiklos gerinimo siūlymai yra argumentuoti. Visi savivaldos sprendimai yra reikalingi ir keičia mokyklos gyvenimą. Mokykloje yra sistema, kaip priimami sprendimai, svarbūs tiek mokyklos ateities siekiams, tiek kasdieniam gyvenimui mokykloje.</p>

4.2. Mokymasis ir veikimas komandomis	4.2.1. Veikimas kartu	Bendradarbiavimo kultūra	<p>Mokyklos personalas laiko save viena komanda, siekiančia bendrų tikslų. Tai solidari bendruomenė, kurios santykiai grindžiami geranoriškumu vienas kitam ir kolegialia pagalba. Bendras darbas palaiko ir skatina asmenybių raišką. Dirbdami kaip viena ambicinga profesionalų komanda, mokytojai pasiekia aukštesnių individualių ir bendrų rezultatų.</p> <p>Mokytojai mokosi drauge ir vieni iš kitų: dalydamiesi patirtimi, atradimais, sumanymais ir kūriniais, studijuodami šaltinius, stebėdami kolegų pamokas. Sąmoningas ir kryptingas mokymasis vyksta įvairiose mokytojų komandose. Periodiškai organizuojamos mokytojų mokymosi išvykos, skirtos akiračiui plėsti ir mokinių ugdymo turiniui praturtinti ir aktualizuoti.</p>
	4.2.2. Bendradarbiavimas su tėvais	Pažinimas ir sąveika	<p>Tėvų informavimo ir švietimo sistema atitinka tėvų poreikius ir mokyklos specifiką. Mokytojai domisi tėvų galimybėmis padėti vaikams augti ir pasiūlo tėvams tinkamus pagalbos ir bendradarbiavimo būdus bei formas. Mokytojai ir tėvai bendradarbiauja (skiria laiko ir inicijuoja susitikimus, pokalbius ir kt.) palaikydami ir skatindami mokinio pažangą, stiprindami jo psichinę ir fizinę sveikatą bei socialumą.</p> <p>Tėvai dalyvauja tobulinant mokyklą. Tėvai įsitraukia į vaikų ugdymą(si) įvairiomis formomis (plėsdami jų kultūrinį akiratį, skatindami pažintinį aktyvumą, padėdami išsikelti ambicingus ugdymosi tikslus ir jų siekti, taip pat dalyvaudami mokyklos veiklose, individualiuose ir bendruose susitikimuose su mokytojais, inicijuodami prasmingas veiklas, projektus, vesdami pamokas ar kitas veiklas). Bendradarbiaujama abiem pusėms tinkamu laiku.</p>

		4.2. 3. Mokyklos tinklaveika	Atvirumas Prasmingumas	<p>Mokykla yra atvira pasauliui: bendruomenės nariai domisi kintančia aplinka, reaguoja į pasikeitimus, mezga socialinius ryšius. Bendradarbiaujama su vietos bendruomene, įvairiomis organizacijomis, kitomis mokyklomis, palaikomi ryšiai su mokyklos absolventais.</p> <p>Mokyklos tinklaveika padeda kompleksiškai siekti užsibrėžtų tikslų. Partnerystės yra kruopščiai planuojamos, siekiama jų perspektyvumo. Periodiškai vertinama tinklaveikos nauda ir sąnaudos.</p>
4.3. Asmeninis meistriškumas	4.3.1. Kompetencija	Pozityvus profesionalumas	Mokytojams patinka mokytojo darbas. Jie gerbia mokinius ir laikosi pedagogo etikos, tobulina savo socialinius emocinius gebėjimus. Mokytojai išmano savo ugdymo sritį, mokomus dalykus, domisi ir seka naujoves. Jie dirba kaip savo srities profesionalai – šiuolaikiškai, įdomiai bei veiksmingai – ir siekia dirbti kuo geriau.	
	4.3.2. Nuolatinis profesinis tobulėjimas	Reiklumas sau Atkaklumas ir nuoseklumas	<p>Mokytojai, susikūrę viziją, kaip gerai dirbti, ir ja remdamiesi, vertina savo veiklą ir jos rezultatus, asmeninės kompetencijos ribas ir būtinas profesinio tobulėjimo sritis. Asmeninį profesinės veiklos įsivertinimą palaiko personalo mokymosi kultūra mokykloje: aukšti mokytojų veiklos lūkesčiai, pagarba profesionalumui, parama tobulinant asmeninį meistriškumą. Asmeninis meistriškumas paremtas nuostata kuo geriau atlikti savo darbą ir siekti nuolatinio tobulėjimo.</p> <p>Mokytojai ir mokyklos administracija planuoja asmeninio meistriškumo augimą ir jo atkakliai siekia. Jie mokosi pasinaudodami įvairiomis galimybėmis: savo mokykloje su kolegomis ir iš jų, su mokiniais ir iš jų, per informacinius ir socialinius kolegialaus mokymosi tinklus, kursuose, seminaruose, išvykose ir kt.</p>	

Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo 4 priedas

MOKYKLŲ, VYKLANČIŲ BENDROJO UGDYMO PROGRAMAS, VEIKLOS KOKYBĖS VISUMINIO IŠORINIO VERTINIMO PLANAS

Pedagoginių darbuotojų skaičius mokykloje*	Vertintojų darbo dienos mokykloje**	Vertintojų skaičius komandoje	Laikas, skirtas vadovaujančiajam vertintojui pasirengti vertinti, analizuoti duomenis	Vadovaujančiajam vertintojui kontaktams su mokykla skirtas laikas iki ir po išorinio vertinimo***	Pasirengimo vertinti, vertinimo ir duomenų apdorojimui skiriamas laikas****
Iki 12	3 dienos	3 vertintojai	1,5 dienos	0,5 dienos	Vertinantiems Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo 2 priede nurodytas 1.2, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 4.1, 4.3 temas (rodiklių vertinimą grindžiant ugdymo(si) veiklos (pamokos) stebėjimo forma) papildomai skiriama: analizuojantiems 1–3 rodiklius (su 3–11 raktinių žodžių) – 0,75 dienos, 4–6 rodiklius (su 12–20 raktinių žodžių) – 1 diena, 7–12 rodiklių (su 21–29 raktiniais žodžiais) – 1,5 dienos.
Nuo 13 iki 35	4 dienos	4 vertintojai	2 dienos	1,5 dienos	
Nuo 35 iki 50	5 dienos	5 vertintojai	3 dienos	1,5 dienos	
Nuo 51 iki 65	5 dienos	6 vertintojai	3 dienos	2 dienos	
Nuo 66 iki 80	5 dienos	7 vertintojai	3,5 dienos	2 dienos	
Nuo 81 iki 99	5 dienos	8 vertintojai	3,5 dienos	2,5 dienos	
Daugiau nei	5 dienos	9	4 dienos	2,5 dienos	Duomenų analizei

Pedagoginių darbuotojų skaičius mokykloje*	Vertintojų darbo dienos mokykloje**	Vertintojų skaičius komandoje	Laikas, skirtas vadovaujančiam vertintojui pasirengti vertinti, analizuoti duomenis	Vadovaujančiam vertintojui kontaktams su mokykla skirtas laikas iki ir po išorinio vertinimo***	Pasirengimo vertinti, vertinimo ir duomenų apdorojimui skiriamas laikas****
100		vertintojai			vizito mokykloje metu visiems vertintojams skiriama papildoma 1 diena.

* – jei mokykla turi skyrius, filialus, kurių buveinė nesutampa su mokyklos buveine, jei mokykloje yra suaugusiųjų klasių, mokyklose, vykdančiose specializuoto ugdymo krypties programas, į komandą papildomai įtraukiamas 1 vertintojas;

** – išorinio vertinimo laikas gali būti pratęsimas, jei mokykloje pamokos ir kita veikla neatitinka mokyklos ugdymo plano ir patvirtintų tvarkaraščių;

*** – vadovaujančiam vertintojui ataskaitai rengti skiriamos 3 dienos. Sumažėjus išorinio vertinimo komandos narių skaičiui ir nesant galimybės pakeisti kitais nariais, jų funkcijas atlieka kiti vertintojai. Kai vadovaujantysis vertintojas atlieka ir vertintojo funkcijas, darbo dienų skaičius atitinkamai didinamas 1,5 dienos;

**** – vertintojams ataskaitai rengti skiriamos 2 dienos.

Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas,
veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo
tvarkos aprašo 5 priedas

UGDYMO(SI) VEIKLOS (PAMOKOS) STEBĖJIMO FORMA

Mokytojo pavardė:	Klasė : / Mokinių skaičius sąraše:	Mokyklos kodas:
Mokytojo kvalifikacinė kategorija:	Mokinių skaičius pamokoje:	Vertinimo kodas:
Mokytojo darbo stažas (metais):	Pavėlavo į pamoką:	Data:
Dalykas:	Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, skaičius:	Vertintojo kodas:

UGDYMO(SI) TIKSLAS

Kokias bendrąsias ir dalykines kompetencijas ugdysis mokiniai?

--

MOKYMO(SI) UŽDAVINYS

Ko mokiniai per šią pamoką išmoks?

--

Vertinimo objektas	Įrodymai, veiklos kokybės vertinimo pagrindimas
Ugdymo(si) aplinkos	☐
Vadovavimas kiekvieno mokinio ugdymuisi	☐
Mokymosi patirtys	☐
Vertinimas ugdant	☐
Kiekvieno mokinio pažanga ir pasiekimai	☐

Komentarai, kita informacija:

--

Stipriosios veiklos (ne mažiau kaip 3)	Tobulintinos veiklos (ne daugiau kaip 2)

MOKYKLŲ, VYKLANČIŲ BENDROJO UGDYMO PROGRAMAS, VEIKLOS KOKYBĖS TEMINIO VERTINIMO RODIKLIAI

Sritis	Rodiklis	Rodiklio aprašymas
1. Rezultatai	1.1. Mokyklos pasiekimai ir pažanga	<p><i>Rezultatyvumas.</i> Mokinių ugdymo(si) pasiekimai atitinka Bendrosiose ugdymo programose keliamus tikslus ir mokykloje besimokančių mokinių galias. Mokiniai, mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) (toliau – tėvai) ir mokyklą baigę mokiniai patenkinti mokyklos indėliu ugdant asmenybes – tikslais, ugdymo būdais, rezultatais. Mokykla turi ypatingų, originalių (savitų) ugdymo pasiekimų.</p> <p><i>Stebėsenos sistemingumas.</i> Mokykloje analizuojami apibendrinti, susumuoti atskiro ugdymo(si) laikotarpio ar ugdymo pagal tam tikrą programą rezultatai (remiantis mokinių veiklos ir elgesio stebėjimu, jų atliktų darbų įvertinimu, kontrolinių ir kitų diagnostinio vertinimo užduočių, nacionalinių ir tarptautinių tyrimų, ugdymo(si) pasiekimų patikrinimų rezultatais). Sistemingai apmąstoma įvairių mokinių grupių, klasių pasiekimų dinamika, vertinamas kiekvieno mokytojo darbo poveikis ir mokyklos indėlis į mokinių pažangą.</p> <p><i>Pasiekimų ir pažangos pagrįstumas.</i> Mokytojai yra įvaldę įvairias vertinimo strategijas ir būdus, kuriuos naudoja kiekvieno mokinio galių gilesniam pažinimui, ugdymo(si) proceso bei daromos pažangos stebėjimui ir įvertinimui, mokinio mokymosi sunkumų diagnozavimui laiku. Turima vertinimo informacija ir tyrimų duomenimis remiamasi nustatant prioritetinius ugdymo(si) kokybės gerinimo mokykloje uždavinius, kuriant ir koreguojant mokyklos ugdymo turinį, pasirenkant mokymo(si) priemones ir metodus, planuojant mokytojų mokymąsi – vieniems iš kitų, drauge ar kt.</p> <p><i>Atskaitomybė.</i> Mokykla atsakingai ir tikslingai teikia duomenis apie mokinių ir mokyklos pasiekimus įvairioms interesų grupėms: savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai, dalyvių susirinkimui (savininkui), valstybei, mokinių tėvams, vietos bendruomenei. Mokinių ir mokyklos pasiekimų vertinimo rezultatais remiamasi informuojant tėvus ir visuomenę apie ugdymo(si) rezultatus ir kokybę (pvz., skelbiant mokyklos tinklalapyje, aptariant susirinkimų, susitikimų metu, teikiant žiniasklaidai).</p>
2. Ugdymas(is) ir mokinių patirtys	2.1. Ugdymos(is) organizavimas	<p><i>Diferencijavimas, individualizavimas, suasmeninimas.</i> Mokytojai pripažįsta mokinių skirtybes (amžiaus tarpsnio, asmeniniai ir ugdymosi poreikiai, interesai, gebėjimai, mokymosi stiliai), į kurias atsižvelgia organizuodami mokymą(si). Taikomi įvairūs nenuolatiniai mokinių pergrupavimo pagal jų mokymosi poreikius būdai. Siekiama suasmeninti mokymąsi – skatinamas aktyvus mokinių dalyvavimas keliant individualius, su kiekvieno mokymosi galimybėmis, interesais ir siekais derančius ugdymosi tikslus, renkantis temas, užduotis, problemas, mokymosi būdus ir tempą.</p>

		<p><i>Ugdymo(si) integralumas.</i> Siekiama prasmingos integracijos, mokymosi patirčių tarpdiscipliniškumo. Mokyklos ugdymo programų turinys integruojamas taikant įvairius modelius: asmenybės ir sociokultūrinę, dalyko vidinę ar tarpdalykinę integraciją, prioritetinių ugdymo(si) siekių (sveikos gyvensenos, saugos, verslumo, karjeros ugdymo ir pan.) integravimą į bendrojo ugdymo dalykų bei neformaliojo švietimo turinį, integraciją temas, problemos, metodo pagrindu ir kt. Siejamas formalusis švietimas ir neformalusis vaikų švietimas, vykstantis tiek mokykloje, tiek ir už jos ribų, taip pat mokymasis ir kitos mokyklos inicijuojamos mokinių veiklos.</p> <p><i>Įvairovė.</i> Kiekvienam mokiniui sudaroma galimybė patirti įvairius mokymosi būdus ir formas, išbandyti įvairių rūšių užduotis ir kuo įvairesnes veiklas įvairiuose kontekstuose (mokykloje, bibliotekose, gamtoje ir kt.). Derinamas individualus, partneriškas, grupinis, visos klasės ir tinklinis mokymasis.</p> <p><i>Klasės valdymas.</i> Mokinių elgesys valdomas aiškiomis, sutartomis taisyklėmis ir procedūromis, asmeniniu mokinio įsipareigojimu, socialiniu emociniu ugdymu, pageidaujamo elgesio skatinimu, asmeniniu mokytojo pavyzdžiu. Siekiama drausmę ir tvarką palaikyti sutelkiant mokinių dėmesį į jiems prasmingą veiklą, mokymąsi. Mokymasis vadovaujant mokytojams derinamas su savivaldžiu mokymusi ir klasės kaip savarankiškos besimokančios bendruomenės ugdymu. Mokomasi konstruktyviai, nekonfliktuojant ir neišsigąstant, įveikti mokymosi problemas ir trukdžius.</p>
3. Lyderystė ir vadyba	3.1. Perspektyva ir bendruomenės susitarimai	<p><i>Vizijos bendrumas.</i> Mokyklos vizija yra reali mokyklos veiklos perspektyva, priimtina visiems mokyklos bendruomenės nariams. Strateginiai, metiniai planai, veiklos programos grindžiami bendrai apmąstytu mokytojų, mokinių, tėvų, socialinių partnerių sutarimu.</p> <p><i>Veiklos kryptingumas.</i> Mokyklos vizija orientuota į ateities iššūkius švietimui, paremta šiuolaikinių švietimo tyrimų rezultatais, atitinka nacionalinę, regiono strategiją.</p> <p><i>Planų gyvumas.</i> Planų, programų laikymasis ir įgyvendinimas yra akivaizdus visoje mokyklos veikloje, susitarimas dėl ateities demonstruojamas ir kasdien bendraujant, bendradarbiaujant, priimant taktinius sprendimus. Mokyklos bendruomenės nariai atsakingai dalyvauja įgyvendindami išsikeltus mokyklos tikslus ir uždavinius.</p> <p><i>Optimalus išteklių paskirstymas.</i> Personalo politika yra vykdoma, atsižvelgiant į mokinių interesus. Finansiniai ištekliai skirstomi skaidriai, prireikus randami papildomi (pasinaudojant įvairiomis projektinio finansavimo ir veiklos galimybėmis, parama ir pan.). Materialiniai mokyklos ištekliai panaudojami lanksčiai, kūrybingai.</p> <p><i>Sprendimų pagrįstumas.</i> Mokykla įsivertinimą ir atskaitomybę laiko svarbiausia veiklos tobulinimo prielaida ir sąlyga. Mokyklos veiklos tobulinimo sprendimai priimami vadovaujantis sutarta bendros veiklos perspektyva, atsakingo mokyklos veiklos įsivertinimo rezultatais ir bendromis diskusijomis.</p> <p><i>Tobulinimo kultūra.</i> Mokykloje suvokiama, kad gyvybinga organizacija turi būti savikritiška, kūrybinga ir nuolat besimokanti. Joje apmąstoma, ką būtų galima atlikti geriau ar patobulinti, ir siekiama nuolatinės pažangos įvairiose aktualiausiose mokyklos veiklos srityse: ugdymo rezultatų, ugdymo proceso, ugdymo aplinkų kūrimo bei kt.</p> <p>3.2. Lyderystė</p> <p><i>Pasidalyta lyderystė.</i> Mokykloje skatinama ugdytis lyderystės gebėjimus. Visiems bendruomenės nariams suteikiama laisvė rodyti iniciatyvą, prisiimti atsakomybę už iniciatyvas, sprendimus ir jų įgyvendinimą. Lyderiai įgalina ir skatina bendruomenę diskutuoti, mąstyti ir veikti kūrybiškai.</p>

		<p><i>Lyderystė mokymuisi.</i> Lyderių veikla telkia mokyklos bendruomenę pokyčiams, inovacijoms ugdymo srityje. Lyderiai palaiko profesinį įsivertinimą, refleksiją ir tobulėjimą. Mokytojai ir mokyklos vadovai periodiškai atvirai ir konstruktyviai diskutuoja apie mokinių mokymosi sėkmes ir problemas, padeda vieni kitiems.</p> <p><i>Įsipareigojimas susitarimams.</i> Mokyklos vadovai imasi tiesioginių veiksmų strategijai ir veiklos programoms įgyvendinti, kasdieniu elgesiu demonstruoja sutartas mokyklos vertybes ir socialinius emocinius gebėjimus. Mokytojai pasitiki mokyklos formaliais lyderiais kaip partneriais, pagalbininkais ir patarėjais.</p>
3.3. Mokyklos savivalda		<p><i>Skaidrumas ir atvirumas.</i> Mokyklos valdyme atstovaujami visų mokyklos bendruomenės narių interesai. Savivaldos atstovai renkami atvirai ir skaidriai. Mokyklos savivalda funkcionuoja ne kaip formali, o kaip realiai veikianti, savarankiškai priimanti sprendimus institucija. Pripažįstama požiūrių ir nuomonių įvairovė, palaikoma diskusija, gerbiama kiekvieno nuomonė.</p> <p><i>Sprendimų pagrįstumas ir veiksmingumas.</i> Savivaldos strateginiai ir kasdienės veiklos gerinimo siūlymai yra argumentuoti. Visi savivaldos sprendimai yra reikalingi ir keičia mokyklos gyvenimą. Mokykloje yra sistema, kaip priimami sprendimai, svarbūs tiek mokyklos ateities siekiams, tiek kasdieniam gyvenimui mokykloje.</p>
3.4. Veikimas kartu		<p><i>Bendradarbiavimo kultūra.</i> Mokyklos personalas laiko save viena komanda, siekiančia bendrų tikslų. Tai solidari bendruomenė, kurios santykiai grindžiami geranoriškumu vienas kitam ir kolegialia pagalba. Bendras darbas palaiko ir skatina asmenybių raišką. Dirbdami kaip viena ambicinga profesionalų komanda, mokytojai pasiekia aukštesnių individualių ir bendrų rezultatų.</p> <p><i>Kolegialus mokymasis.</i> Mokytojai mokosi drauge ir vieni iš kitų: dalydamiesi patirtimi, atradimais, sumanymais ir kūriniais, studijuodami šaltinius, stebėdami kolegų pamokas. Sąmoningas ir kryptingas mokymasis vyksta įvairiose mokytojų komandose. Periodiškai organizuojamos mokytojų mokymosi išvykos, skirtos akiračiui plėsti ir mokinių ugdymo turiniui praturtinti ir aktualizuoti.</p>
3.5. Bendradarbiavimas su tėvais globėjais		<p><i>Pažinimas ir sąveika.</i> Tėvų informavimo ir švietimo sistema atitinka tėvų poreikius ir mokyklos specifiką. Mokytojai domisi tėvų galimybėmis padėti vaikams augti ir pasiūlo tėvams tinkamus pagalbos ir bendradarbiavimo būdus bei formas. Mokytojai ir tėvai bendradarbiauja (skiria laiko ir inicijuoja susitikimus, pokalbius ir kt.) palaikydami ir skatindami mokinio pažangą, stiprindami jo psichinę ir fizinę sveikatą bei socialumą.</p> <p><i>Į(si)traukimas.</i> Tėvai dalyvauja tobulinant mokyklą. Tėvai įsitraukia į vaikų ugdymą(si) įvairiomis formomis (plėsdami jų kultūrinį akiratį, skatindami pažintinį aktyvumą, padėdami išsikelti ambicingus ugdymosi tikslus ir jų siekti, taip pat dalyvaudami mokyklos veiklose, individualiuose ir bendruose susitikimuose su mokytojais, inicijuodami prasmingas veiklas, projektus, veddami pamokas ar kitas veiklas). Bendradarbiaujama abiem pusėms tinkamu laiku.</p>
3.6. Mokyklos tinklaveika		<p><i>Atvirumas.</i> Mokykla yra atvira pasauliui: bendruomenės nariai domisi kintančia aplinka, reaguoja į pasikeitimus, mezga socialinius ryšius. Bendradarbiaujama su vietos bendruomene, įvairiomis organizacijomis, kitomis mokyklomis, palaikomi ryšiai su mokyklos absolventais.</p>

		<i>Prasmingumas.</i> Mokyklos tinklaveika padeda kompleksiskai siekti užsibrėžtų tikslų. Partnerystės yra kruopščiai planuojamos, siekiama jų perspektyvumo. Periodiškai vertinama tinklaveikos nauda ir sąnaudos.
	3.7. Kompetencija	<i>Pozityvus profesionalumas.</i> Mokytojams patinka mokytojo darbas. Jie gerbia mokinius ir laikosi pedagogo etikos, tobulina savo socialinius emocinius gebėjimus. Mokytojai išmano savo ugdymo sritį, mokomus dalykus, domisi ir seka naujoves. Jie dirba kaip savo srities profesionalai – šiuolaikiškai, įdomiai bei veiksmingai – ir siekia dirbti kuo geriau.
	3.8. Nuolatinis profesinis tobulėjimas	<i>Reiklumas sau.</i> Mokytojai, susikūrę viziją kaip gerai dirbti, ir ja remdamiesi, vertina savo veiklą ir jos rezultatus, asmeninės kompetencijos ribas ir būtinas profesinio tobulėjimo sritis. Asmeninį profesinės veiklos įsivertinimą palaiko personalo mokymosi kultūra mokykloje: aukšti mokytojų veiklos lūkesčiai, pagarba profesionalumui, parama tobulinant asmeninį meistriškumą. Asmeninis meistriškumas paremtas nuostata kuo geriau atlikti savo darbą ir siekti nuolatinio tobulėjimo.
		<i>Atkaklumas ir nuoseklumas.</i> Mokytojai ir mokyklos administracija planuoja asmeninio meistriškumo augimą ir jį atkakliai siekia. Jie mokosi pasinaudodami įvairiomis galimybėmis: savo mokykloje su kolegomis ir iš jų, su mokiniais ir iš jų, per informacinius ir socialinius kolegialaus mokymosi tinklus, kursuose, seminaruose, išvykose ir kt.

Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo 7 priedas

MOKYKLOS, VYKLANČIOS BENDROJO UGDYMO PROGRAMAS, SIEKIANČIOS DALYVAUTI TEMINIAME IŠORINIAME VERTINIME, VEIKLOS ĮSIVERTINIMO REZULTATŲ IR VEIKLOS TOBULINIMO INFORMACIJA

Klausimai	Mokyklos informacija
1. Mokyklos kodas	
2. Mokyklos pavadinimas	
3. Mokyklos savininkas (savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija), dalininkas	
4. Įsivertinimo informaciją pildo (kontaktinis asmuo, pareigos, jo telefonas, el. paštas)	
5. Pildymo data	
6. Aptariamas įsivertinimo laikotarpis (nuo – iki)	
7. Išskirkite stipriausius mokyklos veiklos aspektus	
8. Trumpai, argumentuodami aprašykite 3 sričių (mokyklos pasiekimai ir pažanga, ugdymosi organizavimas, vadyba ir lyderystė) per pastaruosius dvejus metus darytą pažangą ir pasiektus veiklos kokybės rezultatus	
9. Aprašykite veiklas (ne daugiau kaip 3), kur tikėtotes geresnių rezultatų ir pateikite savo įžvalgas, kodėl buvo patirta sunkumų	
10. Pateikite mokyklos veiklos tobulinimo perspektyvą (aprašykite ne tik kokias veiklas planuojate, bet ir kokių rezultatų, veiklos pokyčių tikėtės planuojamo laikotarpio pabaigoje)	

Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo 8 priedas

MOKYKLŲ, VYKLANČIŲ BENDROJO UGDYMO PROGRAMAS, VEIKLOS TEMINIO VERTINIMO DIENŲ IR VERTINTOJŲ DARBO LAIKO APSKAITOS PLANAS

Pedagoginių darbuotojų skaičius vertinamoje mokykloje	Vertintojų darbo dienos mokykloje (teminio vertinimo trukmė)	Vertintojų skaičius komandoje*	Duomenų analizei ir vertinimo ataskaitos projekto rengimui skiriamas laikas**	Ataskaitos derinimui su mokykla, redagavimui ir vertinimo dokumentų tvarkymui skiriamas laikas
Iki 50	3 dienos	2 vertintojai	4 dienos	2 dienos
Nuo 51 iki 70	3 dienos	3 vertintojai	4 dienos	2 dienos
Nuo 71 iki 99	3 dienos	4 vertintojai	5 dienos	2 dienos
Daugiau nei 100	4 dienos	4 vertintojai	5 dienos	2 dienos

* jei mokykla turi 1 skyrių (filialą), kurio buveinė nesutampa su mokyklos buveine, jei mokykloje yra suaugusiųjų klasių, mokyklose, vykdančiose specializuoto ugdymo krypties programas, į komandą papildomai įtraukiamas 1 vertintojas, kai 2 ir daugiau skyrių (filialų) – 2 vertintojai;

** vadovaujančiajam vertintojui už ataskaitos rengimo koordinavimą papildomai pridedama 1 diena.

MOKYKLŲ, VYKLANČIŲ BENDROJO UGDYMO PROGRAMAS, VEIKLOS KOKYBĖS RIZIKOS VERTINIMO RODIKLIAI

Sritis	Rodiklis	Rodiklio aprašymas
1. Rezultatai	1.1. Asmenybės tapsmas	<p>Mokiniai žino savo gabumus ir polinkius, moka įsivertinti, yra sveikai ambicingi ir atkaklūs.</p> <p>Mokiniai valdo save stresinėse situacijose, konstruktyviai sprendžia konfliktus, problemas, yra atsparūs neigiamoms įtakoms, sąmoningai renkasi sveiką gyvenimo būdą.</p> <p>Mokiniai pripažįsta kitų teisę būti kitokiems, nei jie yra, gerbia kitą asmenį ir yra geranoriški.</p> <p>Mokiniai nori ir moka bendrauti, bendradarbiauti, dalyvauti bendrose veiklose, kurti ugdymosi ir kitas mokyklos aplinkas.</p> <p>Mokiniai supranta išsilavinimo ir mokymosi vertę, turi tolesnio mokymosi siekių ir planų, moka projektuoti asmeninio gyvenimo scenarijus, kelti tikslus.</p>
	1.2. Mokinio pasiekimai ir pažanga	<p>Mokinio įgytų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų visumos lygis optimalus, t. y. atitinkantis jo amžiaus grupei keliamus tikslus ir individualias galias, siekius bei ugdymosi patirtį.</p> <p>Mokinys turi būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų visumą, jo pažanga visuminė – nuolatinė visose mokyklinio ugdymo srityse.</p> <p>Tolesnio ugdymosi uždaviniai, pasiekimų ir pažangos planavimas grindžiami informacija apie mokinio kompetencijų lygį, jo pasiekimų įrodymais ir dialogu su mokiniu.</p> <p>Mokiniui keliami tikslai kuria jam nuolatinius iššūkius, reikalauja pastangų ir atkaklumo, tačiau negąsdina ir negniuždo.</p> <p>Individualūs mokinio pasiekimai ir pastangos matomi, pripažįstami, skatinami.</p>
2. Pagalba mokiniui	2.1. Orientavimasis į mokinio asmenybės tapsmą	<p>Mokiniam sudaromos sąlygos pažinti savo gabumus, polinkius, įsivertinti asmeninę kompetenciją.</p> <p>Mokiniam rodomi įvairūs gyvenimo įprasminimo būdai, mokoma projektuoti asmeninio gyvenimo scenarijus, keltis tikslus, juos koreguoti ir atnaujinti.</p> <p>Mokiniai mokomi susirasti, analizuoti ir vertinti informaciją apie pasaulio (taip pat ir darbo pasaulio) kaitos tendencijas, mokymosi ir veiklos galimybes.</p> <p>Karjeros (profesijos, darbinės ir visuomeninės veiklos) galimybės siejamos su ugdymosi galimybėmis.</p>
	2.2. Orientavimasis į mokinio poreikius	<p>Mokykloje sistemingai tiriami ir analizuojami mokinių ugdymosi poreikiai, gebėjimai.</p> <p>Į tyrimų (diagnostinio vertinimo) rezultatus atsižvelgiama, planuojant visų ir kiekvieno mokinio ugdymą (dalykų ir neformaliojo ugdymo veiklų pasiūlą, mokymosi veiklų diferencijavimą ir (ar) individualizavimą).</p> <p>Mokytojai pripažįsta mokinių skirtybes, į kurias atsižvelgia organizuodami mokymą(si), siekiama suasmeninti mokymąsi.</p> <p>Ugdymo procese taikomi įvairūs mokinių pergrupavimo pagal jų mokymosi poreikius būdai.</p> <p>Mokytojai laiku pastebi ir tinkamai ugdo kiekvieno mokinio gabumus bei talentus pamokose.</p>

		<p>Mokykloje aiškiai susitarta dėl paramos ar pagalbos teikimo mokiniams tvarkos. Teikdama pagalbą, mokykla bendradarbiauja su visomis reikalingomis specializuotomis tarnybomis.</p>
	2.3. Mokyklos bendruomenės susitarimai dėl kiekvieno mokinio ugdymosi sėkmės	<p>Mokyklos vizija ir veikla orientuota į ateities iššūkius švietimui, įtraukiojo ugdymo kultūros kūrimą, grindžiama šiuolaikinių švietimo tyrimų rezultatais. Mokyklos bendruomenės nariai atsakingai dalyvauja įgyvendindami išsikeltus mokyklos tikslus ir uždavinius, periodiškai įsivertina jų įgyvendinimą, rezultatus. Mokyklos bendruomenėje tariamasi ir sistemingai apmąstoma, ką būtų galima atlikti geriau ar patobulinti, kaip siekti nuolatinės pažangos įvairiose aktualiausiose mokyklos veiklos srityse. Personalo politika yra vykdoma, atsižvelgiant į mokinių interesus. Materialiniai mokyklos ištekliai panaudojami lanksčiai, kūrybingai, prireikus randami papildomi (pasinaudojant įvairiomis projektinio finansavimo ir veiklos galimybėmis, parama ir pan.).</p>
3. Ugdymo(si) procesas	3.1. Ugdymo(si) planavimas	<p>Mokytojai žino, ko siekia ugdydami kiekvieną mokinį ir geba siekius pagrįsti – suplanuoja pamokos veiklas ir siektinus rezultatus. Pamokos, veiklos, užduoties tikslai derinami su kompetencijų ir mokinio asmenybės ugdymo tikslais, trumpalaikiai ugdymo tikslai – su ilgesnio laikotarpio (metų, ugdymo programos) tikslais. Keldami ugdymo tikslus, mokytojai atsižvelgia į mokinių asmeninę, socialinę ir kultūrinę patirtį, jų gyvenimo ir mokyklos veiklos kontekstą. Tikslai koreguojami, kintant mokinio, klasės, mokyklos ir jos aplinkos poreikiams. Mokymosi laikas ir periodai lanksčiai pritaikomi ugdymo poreikiams (jungiant pamokas, integruojant dalykus, pamokines ir po pamokų vykstančias veiklas, organizuojant projektinę veiklą, koreguojant tvarkaraščius). Sudarydami ugdymo planus, numatydami siektinus rezultatus, mokytojai kuria mokinio jėgas atitinkančius bei nuolatinės pastangos stimuliuojančius iššūkius. Ugdymo procesas planuojamas ir veiklų, renginių ir pamokų tvarkaraščiai sudaromi taip, kad planuojamos veiklos padėtų visiems mokiniams siekti išsikeltų ugdymo tikslų, vienos kitas papildytų ir derėtų. Mokytojai išmano savo ugdymo sritį, mokomus dalykus, domisi ir seka naujoves. Jie dirba kaip savo srities profesionalai – šiuolaikiškai, įdomiai bei veiksmingai – ir siekia dirbti kuo geriau. Mokytojai ir mokyklos administracija nuolat stebi, vertina ir planuoja ugdymo proceso kokybę ir asmeninio meistriškumo augimą, jo atkakliai siekia.</p>
	3.2. Mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas	<p>Mokytojų nuostatos ir palaikymas padeda formuoti aukšties mokinių siekiams ir savigarbai. Mokytojai tiki mokinio kaip asmenybės augimo ir mokymosi galiomis, parenka ugdymo(si) metodus, formas ir užduotis taip, kad mokymasis jiems padėtų įgyti įvairios prasmingos patirties, būtų optimaliai gilus bei auginantis. Mokytojas planuoja ir parenka prasmingas ugdymo(si) veiklas, kurios skatina smalsumą ir entuziazmą, sudaro sąlygas kurti idėjas ir jas įgyvendinti, išgyventi pažinimo ir kūrybos džiaugsmą, taip pat patirti mokymosi sėkmę. Mokiniai skatinami džiaugtis savo ir kitų darbais, pasiekimais bei pažanga. Jiems leidžiama bandyti ir klysti, rasti ir taisyti savo klaidas, iš jų mokytis. Pamokose nuolat leidžiama mokiniams išsakyti, rimtai žiūrėti į jų pasiūlymus, skatinama į kritinius įvykius ar trukdžius žiūrėti su humoru, mokoma pasijuokti iš savęs, mokytojas nežiūri į save pernelyg sureikšmintai.</p>

3.3. Ugdymo(si) organizavimas	<p>Siekiami prasmingos integracijos, mokymosi patirčių tarpdiscipliniškumo.</p> <p>Kiekvienam mokiniui sudaroma galimybė patirti įvairius mokymosi būdus ir formas, išbandyti įvairių rūšių užduotis ir kuo įvairesnes veiklas įvairiuose kontekstuose.</p> <p>Mokymasis vadovaujant mokytojams derinamas su savivaldžiu mokymusi ir klasės kaip savarankiškos besimokančios bendruomenės ugdymu.</p> <p>Siejamas formalus ir neformalusis vaikų švietimas, vykstantis tiek mokykloje, tiek ir už jos ribų, taip pat mokymasis ir kitos mokyklos inicijuojamos mokinių veiklos.</p> <p>Ugdymojoje veikloje (pamokoje) naudojama įranga ir priemonės įvairios, skirtingos paskirties, atitinkančios situaciją, dalyko turinį, poreikius ir mokinių amžių, tikslingai panaudojamos ugdymo(si) tikslams pasiekti.</p>
3.4. Mokymasis	<p>Padedant mokytojui kartu su mokytoju, mokiniai geba išsikelti mokymosi tikslus, savarankiškai pasirinkti užduočių atlikimo būdą, susirasti reikiamą informaciją ir priemones, klausti ir paprašyti pagalbos, aptarti ir vertinti savo mokymąsi, planuoti ir valdyti laiką.</p> <p>Stebėdami ir apmąstydami asmeninę pažangą, geba pateikti jos įrodymus (atskirus darbus ar jų pasiekimų aplankus (portfolio), mokymosi dienoraščius). Reflektuodami individualią mokymosi patirtį, mokiniai padeda mokytojams įvertinti mokymosi gilumą ir tinkamumą.</p> <p>Mokiniai skatinami sieti išmokus dalykus ir asmenines patirtis su nežinomais dalykais kuriant prasmingus ryšius. Jie mokomi vizualizuoti ir paaiškinti savo mąstymą, pademonstruoti įgūdžius, gebėjimus ir veiklos būdus.</p> <p>Nuolat grįžtant prie jau išmoktų dalykų, mokomasi sieti idėjas, suvokti, patikrinti ir perkonstruoti savo supratimą, mąstymą ar veiklos būdą.</p> <p>Mokiniai geba ir yra motyvuojami mokytis bendradarbiaujant įvairiomis aplinkybėmis įvairios sudėties ir dydžio grupėse bei partneriškai (poromis).</p>
3.5. (Iš)vertinimas ugdymui	<p>Mokiniai informuojami ir su jais aptariama, ko iš jų tikimasi, koks turi būti gerai atliktas darbas, kokie vertinimo kriterijai, kada ir kaip yra taikomi.</p> <p>Užtikrinama, kad mokiniams ir jų tėvams informacija apie mokymąsi būtų teikiama laiku, būtų informatyvi, asmeniškai ir skatinanti kiekvieną mokinį siekti asmeninės pažangos.</p> <p>Mokymosi planavimui, stebėjimui ir koregavimui naudojami įvairūs vertinimo būdai – diagnostinis, formuojamasis ir apibendrinamasis, formalus ir neformalus, tačiau vyrauja kasdienis neformalus formuojamasis vertinimas.</p> <p>Vertinant pripažįstama formaliojo, neformaliojo ir savarankiško mokymosi pasiekimų visuma, kiekvienam mokiniui suteikiamos galimybės pasirodyti kuo geriau.</p> <p>Siekiami abipusio grįžtamojo ryšio (dialogo), padedančio mokytojams pasirinkti tinkamesnes mokymo strategijas, o mokiniams – siekti optimalios asmeninės sėkmės, taisyti mokymosi spragas ir vadovauti pačių mokymuisi.</p> <p>Ugdant naudojamos vertinimo formos ir grįžtamasis ryšys sudaro sąlygas mokiniui įsisąmoninti mokymosi pažangą ir rezultatus, suvokti, kas padeda ar trukdo mokytis.</p> <p>Mokiniai įsitraukia į mokymosi pasiekimų į(si)vertinimą, pažangos stebėjimą, pasiektų rezultatų apmąstymą. Vertinimas skatina poslinkį nuo išorinės link vidinės mokymosi motyvacijos.</p> <p>Vertindami savo ir draugų atliktas užduotis, kūrinius, idėjas ir pan., mokiniai geriau supranta mąstymo ir mokymosi procesą, mokymosi būdus ir savo mokymosi poreikius, lengviau juos paaiškina, formuluoja klausimus ar prašo pagalbos mokantis.</p>

Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo 10 priedas

MOKYKLOS VEIKLOS RIZIKOS IŠORINIO VERTINIMO DIENŲ IR VERTINTOJŲ DARBO LAIKO APSKAITOS PLANAS

Mokinių skaičius mokykloje	Išorinio vertinimo trukmė	Vertintojų skaičius komandoje*	Vertinimo metu stebimų Veiklų (pamokų) skaičius (ne mažiau kaip):	Pasirengimui vertinti, vertinimo duomenų analizei ir apibendrinimui, ataskaitos rengimui skiriamų dienų skaičius**
Iki 40	1 diena	2 vertintojai	12	3
Nuo 40 iki 90	2 dienos	2 vertintojai	20	3
Nuo 91 iki 150	2 dienos	3 vertintojai	30	4
Nuo 151 iki 360	3 dienos	3 vertintojai	45	4
Nuo 361 iki 720	3 dienos	4 vertintojai	60	4
Nuo 721 iki 1080	4 dienos	5 vertintojai	75	5
Nuo 1081 iki 1500	5 dienos	5 vertintojai	120	5
1501 ir daugiau	5 dienos	6 vertintojai	145	5

* – jei mokykla turi 1 skyrių (filialą), kurio buveinė nesutampa su mokyklos buveine, mokyklose, vykdančiose specializuoto ugdymo krypties programas, į komandą papildomai įtraukiamas 1 vertintojas, kai 2 ir daugiau skyrių (filialų) arba viename skyriuje mokosi daugiau nei 50 mokinių – 2 vertintojai;

** – vadovaujančiajam vertintojui papildomai skiriamos 3 dienos vertinimo organizavimui, vykdymui, duomenų rinkimui, interpretavimui, ataskaitos su mokykla derinimui;

- jei vadovaujantįjį vertintoją Agentūra įpareigoja organizuoti ir vykdyti mokytojų, mokinių ir jų tėvų nuomonių apklausas (anketuoti), šiam darbui atlikti papildomai skiriamos 2 dienos.

Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas,
veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo
tvarkos aprašo 11 priedas

**- MOKYKLOS RIZIKOS IŠORINIO VERTINIMO UGDYMO(SI) VEIKLOS
(PAMOKOS) STEBĖJIMO FORMA**

Mokytojo pavardė:	Klasė: / Mokinių skaičius sąraše:	Mokyklos kodas:
Mokytojo kvalifikacinė kategorija:	Mokinių skaičius pamokoje:	Vertinimo kodas:
Mokytojo darbo stažas (metais):	Pavėlavo į pamoką:	Data:
Dalykas:	Ypatingesnių ugdymosi poreikių mokinių skaičius:	Vertintojo kodas:

- **UGDYMO(SI) TIKSLAS** (kokias bendrąsias ir dalykines kompetencijas ugdysis mokiniai?)

--

- **MOKYMO(SI) UŽDAVINYS** (ko mokiniai per šią pamoką išmoks?)

--

- VERTINIMO ASPEKTAI

KIEKVIENO MOKINIO UGDYMO(SI) PLANAVIMAS IR ORGANIZAVIMAS

1. Keliant ugdymo tikslus, atsižvelgiama į mokinių patirtį, mokyklos veiklos kontekstą	
2. Mokymosi uždaviniai atliepia skirtingas mokymosi galimybes	
3. Kiekvienam sudaromos sąlygos pagal jo gebėjimus mokytis ir patirti sėkmę, bendradarbiauti tarpusavyje	
4. Mokomoji medžiaga susiejama su kitais mokomaisiais dalykais, gyvenimo patirtimi	
5. Parenkamos užduotys skatina tiriamąjį, patirtinį, į problemos sprendimą orientuotą mokymąsi	
6. Mokymasis vadovaujant mokytojui derinamas su savivaldžiu mokymusi	
PAGALBA MOKINIUI IR MOTYVAVIMAS	
7. Naudojamos užduotys ir medžiaga skatina mokinių smalsumą ir dėmesį	
8. Mokiniais rodomi įvairūs mokymosi įprasminimo būdai	

¹ Nurodomas vertinamos veiklos kokybės lygis (1, 2, 3, 4, N) ir pateikiami įrodymai, veiklos kokybės vertinimo pagrindimas

9. Mokytojai tinkamai ugdo kiekvieno gabumus, padeda silpnesniems, yra galimybės laisvai veikti kiekvienam mokiniui	☐
10. Teikiami papildomi paaiškinimai netrikdo mokinių darbo, skatina ir padeda jiems siekti pažangos	☐
11. Teikiama pagalba mokiniams jų savęs vertinimo ir grupės darbo įsivertinimo procese	☐
12. Mokiniai grįžtamąją informaciją gauna tinkamu laiku, informatyviai, gerai dozuotą, aiškiai suvokia, ko iš jų tikimasi	☐
MOKINIŲ VERTINIMAS IR ĮSIVERTINIMAS	
13. Mokiniai informuojami, su jais aptariama, kokie numatomi vertinimo kriterijai	☐
14. Mokytojas supratingai reaguoja į mokinių klaidas, vyrauja pozityvi nuostata vertinant pasiekimus ir pažangą	☐
15. Abipusis grįžtamasis ryšys padeda mokytojams pasirinkti tinkamesnes mokymo strategijas, o mokiniams – optimaliai siekti pažangos	☐
16. Mokiniai skatinami reflektuoti, analizuoti vertinimo informaciją, mokytis suvokti, kas jam padeda ar trukdo siekti pažangos	☐
ORIENTAVIMASIS Į REZULTATĄ	
17. Individualūs mokinio pasiekimai ir pastangos matomi, pripažįstami, skatinami	☐
18. Įtvirtinami daliniai mokymosi rezultatai ir susiejami su tolesne pamokos eiga	☐
19. Sugrįžtama prie mokymosi uždavinio, aptariamas pasiektas rezultatas	☐

20. Mokiniai apibendrina išmoktą medžiagą ir mokymosi rezultatus, nusimato veiklos siekius, gaires	
--	--

Stipriosios veiklos (ne mažiau kaip 3)	Tobulintinos veiklos (ne daugiau kaip 2)